

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta
Katedra radiologie, toxikologie a ochrany obyvatelstva

Diplomová práce

Pracovní postup pracovníka pracoviště
krizového řízení při řešení mimořádné
události ve správním obvodu obce
s rozšířenou působností Prachatice.

Vypracoval: Bc. Přemysl Půbal

Vedoucí práce: Mgr. Renata Havránková, Ph.D.

Odborný konzultant: Ing. Aleš Kudlák

České Budějovice 2014

Abstrakt

Bezpečnost občanů je jednou ze základních povinností státu. Proto je systém krizového řízení v České republice jednou z forem ochrany obyvatelstva, která je garantována státem. Při jeho vytváření a provozování spolupracují jak věcné příslušné orgány veřejné správy, tak i právnické a fyzické osoby. V diplomové práci je hodnocena připravenost menších samosprávních celků, jako jsou obce I. typu (obce), obce II. typu (obec s pověřeným úřadem) a především obce III. typu (obec s rozšířenou působností). Přesto, že se systém krizového řízení v České republice neustále vyvíjí a je podložen i po legislativní stránce, je právě na nižších úrovních do značné míry zanedbáván. Činnosti v této oblasti jsou v mnoha případech buď odkládány, nebo v horších případech považovány za zcela zbytečné a jejich realizace se vůbec neuskuteční. V souvislosti s řešením mimořádných událostí byly orgánům obcí svěřeny určité kompetence k jejich řešení. Ale na druhou stranu v případech řešení krizových stavů nejsou rozlišovány jednotlivé úrovně obcí. Problémy nastávají v oblasti odborné, materiální i personální, kdy především obce na I. typu nedisponují takovými prostředky, aby mohly v případě vzniku krizové situace adekvátně reagovat. Přece jenom lepší podmínky panují u obcí s rozšířenou působností, které také díky většímu rozpočtu dokáží ve svém správním území lépe zajistit krizovou připravenost obce na mimořádnou událost nebo krizovou situaci, a její následné řešení spojené s minimalizací způsobených škod a odstranění následků z působení mimořádné události nebo krizové situace.

Základním cílem diplomové práce je charakterizovat systém krizového řízení v České republice. Teoretická část je za pomoci legislativy a odborné literatury zaměřena na vysvětlení základních pojmů, jako jsou krizové řízení, systém integrovaného záchranného systému, havarijní a krizové plánování, charakteristika mimořádné události a krizové situace nebo orgány krizového řízení. Dále je diplomová práce zaměřena především na úsek krizového řízení na úrovni obce s rozšířenou působností, kde je popsána jak působnost, tak i jednotlivé orgány obce. Řeší se zde především jednotlivé postupy menších samosprávních celků při prevenci obce při přípravě na mimořádné události, podílení se obce na záchranných a likvidačních

pracích a úkony prováděné v souvislosti s ochranou obyvatelstva. Jako poslední obsahuje teoretická část finanční zajištění úkonů souvisejících s přípravou na mimořádné události nebo krizové situace a prováděním záchranných a likvidačních prací.

Pro splnění cílů diplomové práce byly stanoveny dvě výzkumné otázky, které řeší jak připravenost krizového pracovníka, tak i možnost vypracování návrhu na metodický postup při řešení krizové situace. V praktické části diplomová práce popisuje vybrané postupy jednotlivých orgánů krizového řízení při vzniku krizové situace. Po provedení řízeného rozhovoru s panem kpt. Ing. Jaromírem Habáskem (pracoviště prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení) z územního odboru HZS Prachatice, byla z hlediska četnosti a rozsahu škod na správním území obce s rozšířenou působností Prachatice vybrána modelová krizová situace Povodeň velkého rozsahu, na níž byly aplikovány jednotlivé postupy orgánů krizového řízení. Jako první byly vymezeny jednotlivé chráněné zájmy, u kterých je zvýšené riziko vzniku škod a popis krizové situace s vodními toky a díly, které mají zvýšené riziko buď vylítí se z koryta, nebo protržení vodní hráze. Podle charakteru krizové situace je v diplomové práci stanoven návrh na odborné pracovní skupiny, které jsou součástí krizového štábu při vzniku a průběhu krizové situace. Legislativa neukládá přesnou podobu složení těchto skupin a proto je na každém samosprávném celku, jakou formou si určené úkoly zajistí. Stanovené skupiny a jejich úkoly jsou charakteristické rovněž tím, že jsou složeny podle toho, o jakou oblast činností se starají. Dále je zde řešena činnost povodňových orgánů vycházející ze zákona. Jednotlivé činnosti se zaměřují především na povodňové komise obce a obce s rozšířenou působností při vzniku a průběhu povodně velkého rozsahu. Jsou zde charakterizovány jednotlivé kompetence a opatření, která mohou být uložena. Další součástí diplomové práce jsou jednotlivé postupy orgánů krizového řízení a všech ostatních dotčených subjektů při hrozbě a samotném vzniku krizové situace, kdy je vyhlášen krizový stav (stav nebezpečí). Všechny výše uvedené návrhy a postupy jsou pro lepší přehlednost vypracovány formou tabulek, viz přílohy D, E, F. Souhrn všech úseků z praktické části, by měl být určitým návrhem na metodický postup při řešení vybrané krizové situace.

Klíčová slova: krizové řízení, krizová připravenost, mimořádná událost, krizová situace,
povodně velkého rozsahu.

Abstract

Security of citizens is one of the fundamental responsibilities of the state. Therefore, the crisis management system in the Czech Republic is one of the forms of the population protection guaranteed by the state. During its creation and operation cooperate appropriate bodies of the public administration, as well as legal and natural persons. In this thesis the readiness of smaller administrative units is assessed, such as municipality type I. (a municipality), municipality type II. (a municipality with authorized authority) and especially municipality type III. (a municipality with extended scope). Despite the fact that the crisis management system in the Czech Republic is constantly evolving and is also supported by the legislative side, it is largely neglected at lower levels. Activities in this area are in many cases either postponed or in worse cases considered completely useless and their implementation will not take place. In relation with the exceptional situations the municipal authorities were entrusted with certain powers to deal with such situations. But on the other hand, different levels of municipalities are not distinguished in the cases of dealing with crisis situations. Problems arise in the areas of expertise, material and human resources, especially when the municipalities type I. do not have such resources to be capable of adequately respond in the event of a crisis situation. After all, there are better conditions in municipalities with extended scope, which are able, also due to the larger budgets within its administrative area, to ensure better crisis preparedness of municipality to an exceptional or crisis situation and its subsequent solutions associated with minimizing damages and eliminate the consequences of the action of an exceptional or crisis situation.

The main objective of this thesis is to characterize the crisis management system in the Czech Republic. With the help of legislation and professional literature the theoretical part is focused on the explanation of basic terms, such as crisis management, a system of integrated rescue system, emergency and crisis planning, characteristics of the exceptional and crisis situation or crisis management authorities. Furthermore, the thesis is focused on the field of crisis management at the level

of municipalities with extended scope, which describes both the scope and the various municipal bodies. It addresses the individual procedures of primarily smaller local government units in the prevention of municipality preparation for exceptional situations, participation of municipality on rescue and relief works and operations implemented in connection with the population protection. At last, the theoretical part contains the financial security operations related to the preparation of exceptional or crisis situations and to the rescue and relief work implementation.

To meet the objectives of the thesis were established two research questions that address both the preparedness of humanitarian worker, as well as the possibility of drafting a proposal for a methodological procedure in dealing with crisis situation. Practical part of the thesis also describes the selected procedures of specific bodies of the crisis management when crisis arises. After a guided interview with Cpt. Ing. Jaromir Habásko (department of prevention, civil protection and crisis management) from the territorial department of FRS, regarding the frequency and extent of damage at the administrative territory of the municipality with extended scope of Prachatice was selected model of large-scale flood crisis situation, on which particular procedures of the crisis management authorities were applied. At first were defined individual protected interests with increased risk of damage and description of emergency situation of water flows and hydraulic structures that have an increased risk of either spilling out of stream bed or bursting dams. Based on the nature of the crisis situation the proposal of the specialized working groups that are part of the crisis management team at the occurrence and in the progress of the crisis situation, is defined in this thesis. The legislation does not determine the precise form of the structure of these groups and therefore it is a responsibility of each government unit to choose a form to ensure particular tasks. Defined groups and their tasks are also characterized by being composed depending on the area of included activities. Furthermore the activity of flood authorities based on the law is being solved in this thesis. Particular activities focus primarily on flood commission of the municipality and the municipality with extended scope at the occurrence and in the progress of large-scale flood. There are defined different competences and arrangements that can be determined. Another section

of the thesis consist of the particular procedures of crisis management bodies and all other entities concerned with the threat and actual occurrence of a crisis situation when there is declared a state of threat (a state of emergency). All of the above suggestions and procedures are elaborated for better clarity in the form of tables, see annex D, E, F. A summary of all sections of the practical part should serve as a proposal for a methodological procedure in dealing with selected crisis situations.

Keywords: crisis management, emergency preparedness, exceptional situation, crisis situation, large-scale floods.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách) v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 16.05.2014

.....

Přemysl Půbal

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval především Mgr. Renatě Havránkové, Ph.D., za odborné vedení při zpravování diplomové práce, svému konzultantovi Ing. Aleši Kudlákovi za odborné rady a připomínky, Bc. Věře Mikešové, kpt. Ing. Jaromírovi Habáskovi a Ing. Martě Spálenkové za poskytnuté informace.

Obsah

ÚVOD	14
1 SOUČASNÝ STAV	16
1.1 Management	16
1.2 Krizové řízení	16
1.3 Plánování	18
1.3.1 Havarijní plánování	18
1.3.2 Krizové plánování	20
1.4 Charakteristika mimořádné události	20
1.5 Charakteristika krizové situace	22
1.6 Integrovaný záchranný systém	23
1.7 Orgány krizového řízení	24
1.8 Krizové řízení na úrovni obce s rozšířenou působností	25
1.8.1 Obec s rozšířenou působností a její působnost	25
1.8.2 Orgány obce	26
1.8.3 Zvláštní orgány obce	30
1.8.4 Výbory a komise obce	35
1.8.5 Prevence obce v rámci přípravy na řešení mimořádných událostí	35
1.8.6 Podíl obce při provádění záchranných a likvidačních prací	38
1.8.7 Ochrana obyvatelstva v rámci vybrané obce	39
1.8.8 Finanční zajištění úkonů souvisejících s přípravou a prováděním záchranných a likvidačních prací	41
2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY A METODIKA VÝZKUMU	44
2.1 Výzkumná otázka č. 1	44
2.2 Výzkumná otázka č. 2	44
2.3 Metodika výzkumu	44
3 VÝSLEDKY	46

3.1 Povodně velkého rozsahu ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice	49
3.2 Záplavová území ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice	50
3.3 Možné dopady povodní velkého rozsahu ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice	50
3.4 Organizační schéma odborných pracovních skupin krizového štábu obce s rozšířenou působností Prachatice při řešení krizové situace (povodně velkého rozsahu)	52
3.4.1 Ekonomická skupina	52
3.4.2 Organizační skupina.....	53
3.4.3 Skupina podílející se na evakuaci a nouzovém přežití	54
3.4.4 Skupina pro zajištění logistiky	55
3.4.5 Společné činnosti odborných pracovních skupin.....	56
3.5 Postup povodňových orgánů při řešení krizové situace ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice dle zákona o vodách	56
3.5.1 Povodňová komise obce.....	57
3.5.2 Povodňová komise obce s rozšířenou působností.....	58
3.5.3 Povodňová komise kraje	58
3.5.4 Povodňová komise obce, ORP a kraje	58
3.5.5 Povodňová komise obce, obce s rozšířenou působností, kraje, ústřední povodňová komise	59
3.6 Postup krizových orgánů při řešení krizové situace (povodně velkého rozsahu) ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice	59
3.6.1 Postup krizových orgánů při hrozbě vzniku krizové situace	60
3.6.2 Postup krizových orgánů při vzniku a průběhu krizové situace	62
4 DISKUZE.....	67

5 ZÁVĚR	73
6 POUŽITÉ ZDROJE	75
7 PŘÍLOHY	83

Seznam použitých zkratk

BR	– bezpečnostní rada
č.	– číslo
ČR	– Česká republika
HZS	– hasičský záchranný sbor
IZS	– integrovaný záchranný systém
JčK	– Jihočeský kraj
km	– kilometr
KŘ	– krizové řízení
KS	– krizová situace
KŠ	– krizový štáb
MU	– mimořádná událost
MěÚ	– městský úřad
NNO	– nestátní neziskové organizace
OOB	– ochrana obyvatelstva
ORP	– obec s rozšířenou působností
OÚ	– obecní úřad
PVR	– povodně velkého rozsahu
Sb.	– sbírka zákonů
s. p.	– státní podnik
SSHR	– Správa státních hmotných rezerv
s. r. o.	– společnost s ručením omezeným
ÚO	– územní odbor
VD	– vodní dílo

ÚVOD

Krizové řízení je u nás v současné době bráno jako součást neustále se rozvíjejícího bezpečnostního systému České republiky. Musíme na něj také pohlížet především jako na jeden z proudů managementu, který vychází z předpokladu neustálé hrozby rizika a podle toho se odvíjí jeho další postupy a činnosti. Jako i u klasického managementu, je i krizové řízení rozděleno do jednotlivých úrovní, na kterých je provozováno. Od vlády České republiky jako orgánu krizového řízení na nejvyšší úrovni, až po nejmenší samosprávné celky jako jsou starostové obce a jejich obecní úřady. Při této činnosti je ale nezbytná spolupráce nejen mezi orgány veřejné správy, ale také mezi jednotlivými složkami integrovaného záchranného systému a ostatními dotčenými subjekty jako jsou právnické a podnikající fyzické osoby. Krizové řízení se zaměřuje jak na prevenci, kdy jsou vytvářeny havarijní a krizové plány na jednotlivých úrovních a je vytvářena připravenost dotčených subjektů v maximální možné míře, tak i na samotnou represi, kdy se jednotlivé subjekty podílejí na zvládnutí mimořádných událostí nebo krizových situací v jejich vzniku a následném průběhu. To vše ve výsledku přispívá ke zvýšení úrovně bezpečnosti ochrany obyvatelstva.

V diplomové práci jsou shrnuty základní pojmy z této problematiky, uvedena jejich charakteristika a v případě orgánů krizového řízení a složek integrovaného záchranného systému i jejich působnost a základní funkce. Dále je zde rozvinuto krizové řízení na úrovni obce s rozšířenou působností, kde je uvedena působnost jednotlivých orgánů obce, úkoly a kompetence orgánů obce při přípravě na mimořádné události, podílení se obce na záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva v rámci obce jako takové. Jako poslední je řešeno finanční zajištění v souvislosti z výše uvedenými činnostmi. Téma diplomové práce jsem si vybral především proto, že pracoviště krizového řízení obce s rozšířenou působností Prachatice nemá v současné době vypracovanou metodiku pro postup při řešení mimořádných událostí ve svém správním území. Z tohoto důvodu vzniká riziko nesprávného nebo nejednotného postupu s vybranými složkami integrovaného záchranného systému při jejím řešení. Jako modelová situace byla vybrána Povodeň velkého rozsahu. Důvod výběru byl především

ten, že v porovnání s ostatními mimořádnými událostmi má, co do počtu rozsahu škod a četnosti největší rozsah.

Cílem diplomové práce je složení a postup jednotlivých orgánů krizového řízení při řešení vybrané mimořádné události, respektive krizové situace. Je uvedena základní charakteristika o území s rizikovými toky a vodními díly a následné škody, které by povodeň velkého rozsahu mohla způsobit. Dále je zde řešeno především složení krizového štábu obce s rozšířenou působností Prachatice a postupy všech dotčených orgánů při řešení povodně velkého rozsahu jako krizové situace. Souhrn všech výše uvedených charakteristik by měl být nastíněním pro postup pracovníka krizového řízení při řešení vybrané mimořádné události.

1 SOUČASNÝ STAV

1.1 Management

Management (řízení), je soubor vykonávání určitých funkcí nebo činností za účelem v co největší míře využít dostupné zdroje k dosažení stanovených cílů. Jednotná definice managementu v současné době neexistuje. Management chápeme jako určitou skupinu lidí, kteří vykonávají řídicí funkce. Jako společenská věda čerpá management z jiných vědních disciplín, např. ekonomie, matematika, sociologie, psychologie.

Pro efektivní management je nejdůležitější samotný lidský faktor. Na rozdíl od jiných specializovaných profesí, jako jsou, technici, matematici musí manažer využívat celou škálu dovedností jak vrozených, tak i naučených. Mezi základní funkce manažera patří:

- plánování,
- organizování,
- řízení lidských zdrojů,
- vedení,
- kontrolu,
- rozhodování (1).

V pojetí krizového managementu, jak ho chápeme dnes, jde o modifikaci obecného managementu. Zaměřuje se na zvládání krizových situací v systému (společnosti) (2).

1.2 Krizové řízení

Problematika řešení mimořádných událostí (dále jen „MU“), nebo krizových situací (dále jen „KS“) si v průběhu času vyžádala vznik systému krizového řízení České republiky (dále jen „ČR“) a integrovaného záchranného systému. Ale i přes prevenci prováděnou v této oblasti se v mnoha případech vzniku a šíření MU, nebo respektive krizové situaci zabránit nedá. Obecná definice je, že čím jsou MU větší, tím roste i potřeba jejich koordinace. Převážně z tohoto důvodu vznikl jak integrovaný záchranný

system (dale jen „IZS“), tak i system krizoveho rizeni, které resi kromě rizeni při vzniklé MU i plánování, jak co nejefektivněji nežádoucími situacím předcházet.

Krizové řízení a plánování představuje jednotný návrh přístupů, doporučení, metod, opatření a vazeb využívaný věcně příslušnými orgány veřejné správy, právníckými a podnikajícími fyzickými osobami. Subjekty krizového řízení můžeme charakterizovat například podle článku 3 ústavního zákona o bezpečnosti České republiky č. 110/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů, že - bezpečnost České republiky zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby. Státní orgány, orgány územních samosprávných celků a právnícké a fyzické osoby jsou povinny se podílet na zajišťování bezpečnosti České republiky. Rozsah povinností a další podrobnosti stanoví zákon (3).

Tento soubor opatření má několik základních cílů. Kromě samotné prevence krizových situací, sem můžeme zařadit i následné minimalizování možnosti vzniku škod, redukovat jejich rozsah, minimalizovat dobu trvání krize, odstranění následků z působení negativních faktorů krizové situace a v neposlední řadě také obnovit systém, případně i postižené území (4). Obsahem činností krizového managementu je především:

- soubor preventivních opatření a úkolů k minimalizaci vzniku MU a KS a k vyřešení jejich průběhu v případě, že nastanou;
- soubor opatření a úkolů, které jsou v kompetenci státní správy a samosprávy a dalších organizací v době MU a KS;
- souhrn znalostí, vědeckých poznatků a postupů, nástrojů řízení, technických a technologických opatření pro řešení MU a KS;
- obranné a civilní nouzové plánování;
- správa ozbrojených sil v době MU a KS;
- zajištění přípravy v oblasti civilního sektoru při plnění hospodářských opatření za KS;
- následná likvidace následků MU a KS;
- zajištění složek IZS pro řešení MU nebo KS;
- řešení mezinárodních MU a KS (5).

1.3 Plánování

Neodmyslitelnou a zásadní součástí řízení a provádění prevence je plánování. Výjimkou není ani krizové řízení, kde má plánování samotné hned několik různých oblastí, kterými se zabývá. Mezi základní oblasti patří:

- havarijní plánování,
- krizové plánování,
- civilní nouzové plánování,
- plánování obrany státu.

1.3.1 Havarijní plánování

V případě vzniku MU (např. průmyslové havárie, dopravní nehody, nežádoucí povětrnostní vlivy) je vhodné mít předem připravenou metodiku, jak při jejím řešení postupovat. Cílem havarijního plánu je vytvořit účelový plán, který by se dal využít při řešení MU. Může se jednat o dokument obsahující činnosti a opatření realizovaná při vzniku nežádoucí situace a zmírňující její dopady daného objektu nebo zařízení. Havarijní plány jako takové, můžeme členit podle toho, jakého rozsahu jsou a především na co se konkrétně zaměřují:

A) Havarijní plán kraje

Zpracovatelem havarijního plánu kraje je Hasičský záchranný sbor (dále jen „HZS“) kraje, který se při jeho vytváření řídí dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o IZS“). Metoda zpracování, schvalování použití havarijního plánu kraje je stanovena vyhláškou vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému (dále jen „vyhláška o některých podrobnostech zabezpečení IZS“) Havarijní plán kraje má za účel charakterizovat postup při záchranných a likvidačních pracích na území kraje při vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu a je součástí krizového plánu. Skládá se ze tří částí a to:

- a) informační části, kde je zpracován popis kraje v oblasti geografických, demografických, a hydrologických podmínek doplněných popisem zdejší infrastruktury;
- b) operační části, kde jsou uvedeny dostupné síly a prostředky pro zvládnutí MU, ale ne však ty, které jsou uvedeny v poplachových plánech (ty jsou k havarijnímu plánu kraje přiloženy);
- c) plánů konkrétních činností, kde jsou stanoveny a zpracovány plány konkrétních činností.

B) Vnější havarijní plán

Jako u Havarijního plánu kraje, tak i vnější havarijní plány jsou rozčleněny na část informační, operativní část a na plány konkrétních činností. I zde je za krajský úřad zpracovatelem HZS kraje a vnější havarijní plán je součástí krizového plánu. Zpracovává se pro:

- a) jaderná zařízení nebo pracoviště IV. kategorie a
- b) objekty a zařízení, u kterých je možnost vzniku závažné havárie zapříčiněné nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

C) Vnitřní havarijní plán

Za vypracování vnitřního plánu je zodpovědný buď držitel povolení stanovený podle atomového zákona, nebo podle zákona o prevenci závažných havárií provozovatel rizikového objektu nebo zařízení. Vnitřní havarijní plány jsou určeny pro konkrétní subjekty a vypracovávají se pro:

- a) jaderná zařízení a pracoviště, u kterých je obsažen významný zdroj ionizujícího záření;
- b) objekty zařazené do skupiny B vycházející se zákona o prevenci závažných havárií s možností vzniku závažné havárie zapříčiněné nebezpečnými chemickými látkami a přípravky (6).

1.3.2 Krizové plánování

Nedílnou součástí při provádění prevence na krizové situace je krizové plánování. U orgánů krizového řízení a u některých jiných státních orgánů je výsledkem procesu krizového plánování krizový plán. Naopak u právnických a podnikajících fyzických osob je to plán krizové připravenosti. Jejich písemnou formu i následné nakládání a uchování upravuje nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (7). Jako základní opatření pro zpracování krizových plánů bylo Bezpečnostní radou státu vytipováno 24 typových krizových situací. Jedná se o MU, které mohou přejít až v krizovou situaci, a je zde předpoklad, že bude vyhlášen krizový stav (8).

A) Krizový plán

Obsahem krizového plánu je soubor krizových opatření a postupů sloužících k řešení krizových situací v působnosti orgánů krizového řízení. Krizové plány se podle úrovně řízení dělí na:

- krizový plán ministerstva (ústředního správního úřadu),
- krizový plán kraje,
- krizový plán obce s rozšířenou působností (5).

B) Plán krizové připravenosti

Dotčené právnické a podnikající fyzické osoby vypracovávají přípravu na krizové situace v plánu krizové připravenosti (8).

1.4 Charakteristika mimořádné události

Dle zákona o IZS (9), je mimořádnou událostí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací (9).

Kromě základní definice vycházející ze zákona dělíme MU i podle příčiny vzniku:

- antropogenní vlivy (civilizační) dále dělené na technogenní, sociální a ekonomické;
- přírodní (atmosférické) vlivy.

K minimalizaci následků MU je vytvářen státem bezpečnostní systém, který má za úkol plnit zásadní povinnosti státu jako ochrana životů a zdraví obyvatel, majetkových hodnot a zajistit ochranu systému veřejné správy.

Strukturu bezpečnostního systému ČR členíme na dvě základní oblasti:

a) Subjekty zajišťující bezpečnost státu:

- ozbrojené síly,
- ozbrojené bezpečnostní sbory,
- záchranné sbory,
- havarijní sbory,

b) subjekty podílející se na zajištění bezpečnosti státu:

- správní úřady,
- orgány územních samosprávních celků,
- právnické osoby,
- fyzické osoby.

Při vzniku MU zaujímá bezpečnostní systém ČR náležitá opatření, která vychází z celé škály právních předpisů. Můžeme je dělit do třech základních úrovní:

- Všeobecná opatření, která zajišťují základní fungování při poskytování pomoci v nouzi na úrovni jednotlivých subjektů. Jsou charakteristické především tím, že nevyžadují koordinaci postupu dvou a více složek (např. přijetí tísňového volání, výjezd záchranné služby).
- Společná opatření vycházejí především s potřeby koordinace postupu dvou a více subjektů bezpečnostního systému týkající se především záchrannými a likvidačními pracemi jako např. IZS.
- Krizová opatření jsou mimořádná opatření omezující vybrané základní práva a svobody občanů, přijatá za účelem zvládnutí vzniklé mimořádné situace, protože všeobecná opatření v rámci zásahu IZS již nejsou dostatečná (2).

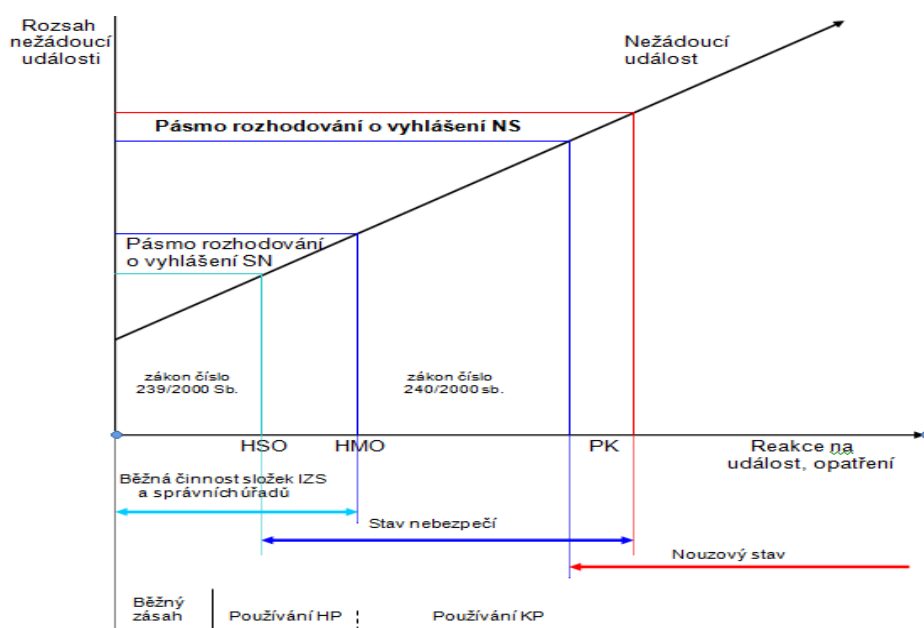
1.5 Charakteristika krizové situace

Základní definice krizové situace nalezneme v zákoně č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) (dále jen „krizový zákon“), kde je stanoveno, že krizovou situací je mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu („krizový stav“) (10).

Jinak řečeno krizová situace nastává v případě, kdy složky IZS nejsou dostačující k jejímu zvládnutí, a je vyhlášen krizový stav, viz obrázek 1. Případy, kdy krizová situace může nastat, vyplývají jak z krizového zákona, tak i z ústavního zákona o bezpečnosti České republiky, který stanoví, že:

- je bezprostředně ohrožena svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy ČR;
- je třeba plnit mezinárodní závazky o společné obraně;
- je-li ve značném rozsahu ohrožen vnitřní pořádek a bezpečnost;
- jsou-li ve značném rozsahu ohroženy životy a zdraví, majetkové hodnoty nebo životní prostředí;
- vyplývají-li ohrožení uvedená v předchozích dvou odrážkách živelné pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie, nehody nebo jiného obdobného nebezpečí.

Krizové stavy mohou být jak vojenského, tak i nevojenského charakteru. Dále se odlišují tím, kdo je vyhláší, na jak dlouhou dobu, ale především se odlišují tím, jaká opatření a omezení při jejich vyhlášení nadcházejí (11), viz tabulka 1.

Obr. 1: Přechod MU v KS.

Zdroj: Horák Jan a Kudlák Aleš

Tabulka 1 – Krizové stavy podle legislativy ČR.

	Vyhlášeno dle zákona	Vyhlašuje	Vyhlášeno na území	Vyhlášeno na dobu
Stav nebezpečí	č. 240/2000 Sb.,	Hejtman	Kraj nebo jeho část	Nejvýše 30 dnů
Nouzový stav	č. 110/1998 Sb.,	Vláda	Celý stát nebo jeho část	Nejvýše 30 dnů
Stav ohrožení státu	č. 110/1998 Sb.,	Parlament na návrh vlády	Celý stát nebo jeho část	Neomezeně
Válečný stav	č. 1/1993 Sb.,	Parlament	Celý stát	Neomezeně

Zdroj: Zákon o krizovém řízení (10), Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky (3), Ústavní zákon č. 1/1993 Ústava České republiky (16).

1.6 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém je definován zákonem dle zákona o IZS (9) jako koordinovaný postup jeho složek při přípravě na MU a při provádění záchranných

a likvidačních prací. Mezi další činnosti patří provádění prevence a obnovovacích prací. Stal se nedílnou součástí krizového řízení v České republice s cílem dosažení maximálního výsledku jak v oblasti prevence, tak při samotném provádění záchranných a likvidačních prací. Samotné složky IZS dělíme na základní, které zajišťují nepřetržitý provoz IZS a mají celostátní působnost a ostatní složky, které na rozdíl od základních složek poskytují pomoc až na vyžádání prostřednictvím písemné dohody o poskytnutí osobní a věcné pomoci (12).

Základními složkami jsou:

- Hasičský záchranný sbor ČR;
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany;
- zdravotnická záchranná služba (v rámci zdravotnické záchranné služby je provozována i letecká záchranná služba);
- Policie ČR.

Ostatními složkami jsou:

- zařízení civilní ochrany;
- radiační a monitorovací síť;
- jednotky provozovatelů rizikové činnosti;
- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil;
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory;
- ostatní záchranné sbory;
- orgány ochrany veřejného zdraví;
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby;
- neziskové organizace a sdružení občanů (9).

1.7 Orgány krizového řízení

Orgány krizového řízení se rozumí takové instituce, které pod svým zřizovatelem a v jeho prospěch vytvářejí analýzu a následně vyhodnocují možná ohrožení pro jeho bezpečnost. Mezi jejich základní činnosti patří plánování, organizování, realizace

a následná kontrola činností realizovaných v souvislosti s kompetentními opatřeními a řešením krizových situací. Mezi orgány krizového řízení patří:

- vláda ČR;
- vybraná ministerstva (Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zdravotnictví, ministerstvo dopravy, Ministerstvo průmyslu a obchodu) a ostatní správní úřady;
- Česká národní banka;
- hejtman a krajský úřad;
- Hasičský záchranný sbor kraje a Policie ČR, které mají územní působnost;
- starosta a obecní úřad obce s rozšířenou působností;
- starosta obce a obecní úřad (10,13).

1.8 Krizové řízení na úrovni obce s rozšířenou působností

Základním úkolem krizového řízení je provádění prevence a případná realizace nezbytných opatření k řešení mimořádných událostí a krizových situací, které mohou ohrozit životy, zdraví, majetek, nebo životní prostředí.

1.8.1 Obec s rozšířenou působností a její působnost

Obce s rozšířenou působností jsou obcemi třetího typu s nejrozlehlejším rozsahem výkonu státní správy v přenesené působnosti. V jejím správním obvodu jsou jak obce, tak i obce s pověřeným úřadem (14). Svou působnost vykonává jak v samostatné, tak v přenesené působnosti. V případech, že zvláštní zákon neurčí jinak a působnost obcí nestanoví, vždy platí, že jde o samostatnou působnost obce. Vydávání obecně závazných vyhlášek obcí patří do samostatné působnosti a jsou v kompetenci zastupitelstva obce. Naopak vydávání nařízení vykonává obec na základě právních předpisů v přenesené působnosti a jde o výkon státní moci v přenesené působnosti (15). Státní správa a její výkon je svěřena do rukou nestátních subjektů (obce a kraje) jen v případech, stanoví-li to zákon. V tomto případě se jedná o čl. 105 Ústavy ČR.

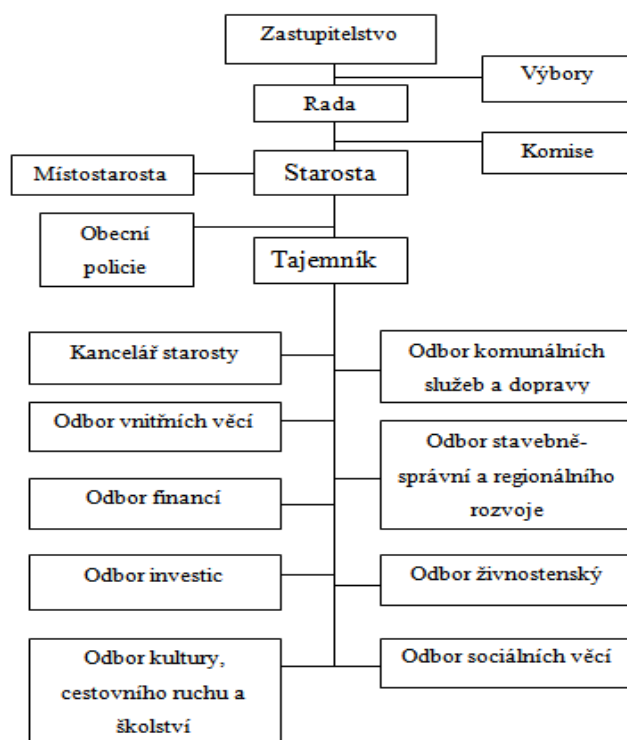
Obce a kraje tedy působí jako územní samosprávné celky, které jsou veřejnoprávními korporacemi, disponující vlastním majetkem, a hospodaří se svým rozpočtem (16). Jako další rozvoj v oblasti samostatné působnosti pečuje obec

s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) na svém území v souladu s potřebami a místními zvyklostmi o rozvoj sociální péče vedoucí k uspokojení svých občanů. Zaměřuje se především na oblasti bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Do samosprávy obce mohou státní orgány a orgány kraje zasáhnout jen v případech, kdy je vyžadována ochrana zákona a jen způsobem, který jim zákon stanoví. Z toho vyplývá, že meze působnosti mohou být omezeny pouze zákonem (17).

1.8.2 Orgány obce

Obce všech typů fungují na stejných principech. To znamená, že ať už se jedná o obec, město nebo statutární město, vždy je v samostatné působnosti spravováno zastupitelstvem příslušné obce, města, nebo statutárního města. Budeme-li se bavit o obci jako takové, tak kromě vrcholného orgánu, kterým je rada obce, do organizační struktury dále patří starosta obce, obecní úřad, a případné další zvláštní orgány obce, které tvoří zbytek struktury dané obce. Velikost obce záleží na její rozloze, respektive na počtu obyvatel na území obce. I když je obec právnickou osobou, ve výsledku to znamená, že navenek jedná svými zástupci, tedy fyzickými osobami (18). Členění obce se může v některých aspektech lišit, ale jako jedno z typických rozdělení si můžeme ukázat na struktuře ORP, viz obrázek 2.

Obr. 2: Schéma struktury obce.

Zdroj: Vlastní

A) Zastupitelstvo obce

Nejvyšším orgánem obce je zastupitelstvo. Je voleno v souladu se zákonem ve všeobecných, rovných volbách. Počet členů zastupitelstva je stanoven dle zákona a vychází z počtu obyvatel. Počet se může pohybovat od 5 do 55 členů. V rámci své činnosti, kterou vykonává v samostatné působnosti, patří mezi její hlavní činnosti:

- posuzuje a schvaluje program rozvoje obce;
- schvaluje výsledek vyúčtování za minulý rok a rozpočet obce;
- vydává obecně závazné vyhlášky;
- dále ze členů zastupitelstva volí starostu, zástupce starosty, a ostatní členy obecní rady nebo je případně může i odvolat;
- zřizuje obecní policii a vydávat rozhodnutí v oblasti majetkoprávních úkonů ve své obci (12).

B) Rada obce

Jak už bylo v předchozím odstavci uvedeno jednou, radu obce tvoří starosta, místostarosta a další jmenovaní členové rady. V obci hraje roli výkonného orgánu. Plní úkoly, stanovené zastupitelstvem a také se mu zpětně zodpovídá. Pokud počet členů zastupitelstva nepřesahuje 15 členů, rada se nevolí. V tom případě její úkoly vykonává starosta a zastupitelstvo. Mezi hlavní úkoly rady patří:

- provádění zabezpečení hospodaření obce v souladu se schváleným rozpočtem a provádění rozpočtových opatření, stanovených mu zastupitelstvem;
- vydávání nařízení obce;
- zřizování a rušení komisí, rad dle potřeby;
- kontrolování úkolů svěřených a prováděných obecními úřady v oblasti samostatné působnosti;
- ukládání pokut v případech, které se týkají samosprávné činnosti obce (19).

C) Starosta obce

Své postavení mezi orgány obce má i starosta obce. Jedním z jeho úkolů je i zastupování obce navenek, není ovšem jedním ze statutárních orgánů obce jako právnické osoby a v případech (20), kdy je při úkonu nutný souhlas zastupitelstva nebo rady, může starosta obce konat až po vyjádření jejich souhlasu (21). Jak starosta, tak i místostarosta jsou voleni z řad zastupitelstva a musí mít české občanství. Při výkonu své služby pak zpětně odpovídají za svou činnost zastupitelstvu obce.

Jednotlivé pravomoci starosty obce jsou omezeny z hlediska jejich vlivu na vytváření vůle obce, kterou nemůže sám vytvářet a upravovat, ale může ji jen navenek projevovat. To ovšem není striktní a výjimku tvoří část úkolů svěřených starostovi obce radou obce v oblasti samostatné působnosti. Další specifické činnosti udává starostovi zákon, který stanoví například, že může jmenovat a odvolávat tajemníka obecního úřadu se souhlasem ředitele krajského úřadu, nebo zajištění výkonu přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu. Mezi jeho další úkoly patří řízení zasedání zastupitelstva a rady obce.

V oblasti přenesené působnosti stojí starosta v čele obecního úřadu a z toho můžeme určit jeho postavení vůči ostatním zaměstnancům obecního úřadu a místostarostovy, kteří mu jsou hierarchicky podřízeni (22).

D) Obecní úřad

Obecní úřad je orgánem s charakteristikami administrativního typu a v jeho čele stojí starosta. Do struktury obecního úřadu dále patří místostarosta, tajemník obecního úřadu a zaměstnanci obce zařazenými do obecního úřadu. Ve všech obcích obecní úřad funguje a to ve složení minimálně starosty a místostarosty. Následné odbory a oddělení pro specifické činnosti obce zřizuje rada obce.

Obecní úřad vykonává svou činnost jak v přenesené působnosti, kde vykonává úkoly stanovené obci zvláštními zákony (to ovšem neplatí u věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce), tak i v samostatné působnosti, kdy plní úkoly uložené mu zastupitelstvem a radou obce.

V případě, že v obecním úřadu není stanoven tajemník obecního úřadu, plní jeho funkci starosta obce. Obce s pověřeným úřadem a obce s rozšířenou působností jsou povinny tajemníka obecního úřadu zřídit. Ten je za svou činnost zodpovědný jak v samostatné, tak v přenesené působnosti starostovi obce.

E) Obecní policie

Obecní nebo městská (v případě, že je zřízena obcí, která je městem, statutárním městem nebo v Hlavním městě Praha) policie je jedním z orgánů obce a je zřizována a rušena zastupitelstvem obce formou vydání obecně závazné vyhlášky. Základním úkolem obecní policie je zabezpečovat záležitosti v oblasti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a další činnosti, pokud tak stanoví jiný zvláštní zákon. V rámci své působnosti obecní policie spolupracuje s Policií ČR, státními orgány a orgány územních samosprávných celků (23).

1.8.3 Zvláštní orgány obce

Zvláštní orgány obce zakládá pro výkon přenesené působnosti starosta obce. Zřizuje je jen v případech stanovených zvláštními zákony a může jmenovat a odvolávat jejich členy (24). V případě, že zákon nestanoví jinak, působí v čele zvláštního orgánu obce osoba, která prokázala zvláštní odbornou způsobilost v okruhu přenesené působnosti, pro jejíž výkon byl zvláštní orgán zřízen. To se ovšem neplatí v případech, kdy v čele zvláštního orgánu obce působí v souladu s ustanovením zvláštního zákona starosta. Jako klasický příklad si můžeme uvést povodňovou komisi, bezpečnostní radu obce nebo komisi pro sociálně-právní ochranu dětí zřizovanou starostou obce s rozšířenou působností. Příkladem zvláštního orgánu obce je povodňová komise podle vodního zákona, bezpečnostní rada obce nebo komise pro sociálně-právní ochranu dětí, kterou zřizuje starosta obce s rozšířenou působností (25).

- **Bezpečnostní rada ORP**

Podle zákona o krizovém řízení (10) je starosta ORP povinen zřídit bezpečnostní radu ORP pro svůj správní obvod. Jako klasický případ si můžeme uvést bezpečnostní radu ORP Prachatice, viz tabulka 2. Hlavním posláním bezpečnostní rady je radit starostovi a nenesé žádné konkrétní výkonné pravomoci. Její úkol je v koordinaci činností z pozice poradního orgánu starosty.

Počet členů bezpečnostní rady ORP je nejvýše osm a ORP jejími členy jsou:

- místostarostu;
- tajemníka obecního úřadu;
- člena Policie ČR vymezeného ředitelem krajského ředitelství Policie ČR;
- člena HZS kraje určeného ředitelem HZS kraje;
- zaměstnance ORP zařazeného do obecního úřadu ORP, který je i tajemníkem bezpečnostní rady ORP;
- jiné osoby, nezbytné k posouzení a vyhodnocení stavu zabezpečení a stavu připravenosti na krizové situace.

Bezpečnostní rada ORP koordinuje a projednává v souladu se svou agendou:

- přehled možných zdrojů rizik a analýzu ohrožení;

- krizový plán obce s rozšířenou působností;
- vnější havarijný plán, jestliže má být schválen starostou ORP;
- zajištění finančních prostředků ORP na mimořádné události nebo krizové situace a jejich zajišťování ve správním obvodu ORP;
- vyhodnocení krizové situace v závěrečné zprávě v rámci správního obvodu ORP;
- stav připravenosti složek IZS umístěných ve správním obvodu ORP;
- možnosti seznámení obcí, právnických a fyzických osob s podobou možného ohrožení ve správním obvodu ORP, s opatřeními souvisejícími k vyřešení krizových situací a s možnostmi jejich provedení;
- ostatní dokumenty a problémy související s připraveností správního obvodu ORP na krizové situace a jejich řešení (7).

Tabulka 2 – Návrh složení bezpečnostní rady ORP Prachatice.

Funkce	Funkce v BR	Organizace
Starosta	Předseda bezpečnostní rady ORP	Město Prachatice
Místostarosta	Člen bezpečnostní rady ORP	Město Prachatice
Tajemník městského úřadu	Člen bezpečnostní rady ORP	Město Prachatice
Referent Krizového řízení	Tajemník bezpečnostní rady ORP	Město Prachatice
Příslušník HZS kraje	Člen bezpečnostní rady ORP	Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje
Příslušník Policie ČR	Člen bezpečnostní rady ORP	Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
Další členové bezpečnostní rady vyplývají z nutnosti posouzení stavu zabezpečení a stavu připravenosti na krizové situace.		

Zdroj: Vlastní

- Krizový štáb obce

Jako další povinností starosty ORP podle zákona o krizovém řízení je zřizování krizového štábu (dále jen „KŠ“). Základními členy krizového štábu jsou členové bezpečnostní rady a členové pracovní skupiny, kam patří tajemník krizového štábu, zaměstnanci obecního úřadu ORP a zástupci složek IZS a jiní odborníci podle toho, jaký má MU charakter, viz tabulka 3. Předseda krizového štábu je starosta. Krizový štáb se svolává ihned, především k projednání zásadních problémů souvisejících s řešením krizové situace a přijetí opatření krizového charakteru pro omezení základních práv a svobod nezbytných k vyřešení krizové situace. Všechny úkony jsou činěny na základě podkladů bezpečnostní rady ORP a stálé pracovní skupiny. Starosta ORP svolává krizový štáb ORP v případě, že:

- je na území celého státu nebo části státu vyhlášen krizový stav, který se dotýká správního území dané ORP;
- je vyhlášen stav nebezpečí pro celé území patřící do působnosti orgánu krizového řízení nebo pro jeho část;
- jej použije ke koordinaci záchranných a likvidačních prací;
- je vyzván Ministerstvem vnitra při ústředním koordinování záchranných a likvidačních prací;
- jedná se o úkol realizovaný při cvičení orgánů krizového řízení nebo cvičení složek IZS;
- je nezbytný při řešení MU (26).

Tabulka 3 – Návrh krizového štábu ORP Prachatice.

Funkce	Funkce v KŠ	Organizace
Starosta	Předseda krizového štábu ORP	Město Prachatice
Tajemník krizového štábu	Vedoucí stálé pracovní skupiny krizového štábu ORP	Město Prachatice
Vedoucí odboru sociálních věcí	Člen stálé pracovní skupiny krizového štábu ORP	Město Prachatice
Zástupce vedoucího Zdravotnické záchranné služby PT	Člen stálé pracovní skupiny krizového štábu ORP	Zdravotnická záchranná služba Jihočeského kraje
Tajemník MěÚ	Člen stálé pracovní skupiny krizového štábu ORP	Město Prachatice
Vedoucí odboru kanceláře starosty	Člen stálé pracovní skupiny krizového štábu ORP vedoucí odboru	Město Prachatice
Velitel stanice	Člen stálé pracovní skupiny krizového štábu ORP	Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje
Zástupce vedoucího územní odbor PT	Člen odborné skupiny krizového štábu ORP	Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
Místostarosta	Člen stálé pracovní skupiny krizového štábu ORP	Město Prachatice
Referent krizového řízení	Člen stálé pracovní skupiny krizového štábu ORP	Město Prachatice
Další členové krizového štábu se volí podle charakteru řešené mimořádné události nebo krizové situace.		

Zdroj: Vlastní

- **Povodňové orgány ORP**

Jako mnoho jiných orgánů zřizuje povodňovou komisi starosta ORP a je jejím předsedou. Ostatní členové komise jsou starostou jmenováni z řad zaměstnanců ORP, členů orgánů a právnických osob, viz tabulka 4, které mají oprávnění k provádění nebo pomoci při realizaci opatření nezbytných k ochraně před povodněmi. V případě, že je činnost souběžně prováděna jak povodňovou komisí obce, tak i povodňovou komisí

ORP, určí starosta řízením povodňové komise obce jiného člena komise. Povodňový orgán ORP je podřízen povodňovému orgánu kraje (27).

Na základě vyhlášení stupňů povodňové aktivity svolává starosta povodňovou komisi. To se týká především případů, kde je nutné projednat problematiku související s řešením dané situace a přijetí nutných opatření. Po projednání, analyzování a průběžného dokumentování situace (např. při záchranných a likvidačních prací) jsou získané informace s návrhem řešení předloženy vedoucímu povodňové komise. Při řešení dané situace je využíván povodňový plán, shromažďují se informace o stavu sil a prostředků a dále jsou rozpracovány možnosti jejich využití. Mezi další úkoly povodňové komise patří organizování spojení s dalšími povodňovými komisemi za využití informačních středisek IZS. Zařizuje varování, evakuaci, ubytování, zásobování a humanitární pomoc postiženému obyvatelstvu. Všechny finanční výdaje, náklady a opatření provedená při řešení situace jsou evidovány (28).

Tabulka 4 – Povodňový orgán ORP Prachatice.

Funkce	Funkce v povodňové komisi	Organizace
Starosta	Předseda	Město Prachatice
Vedoucí odboru životního prostředí	Místopředseda	Město Prachatice
Pracovník odboru životního prostředí	Člen	Město Prachatice
Pracovník odboru životního prostředí	Člen	Město Prachatice
Pracovník odboru životního prostředí	Člen	Město Prachatice
Referent krizového řízení	Člen	Město Prachatice
Ředitel	Člen	Územní odbor HZS Prachatice
Zástupce vedoucího ÚO Prachatice	Člen	Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
Říční dozor	Člen	Povodí Vltavy s. p.
Hrázný VD Husinec	Člen	Povodí Vltavy s. p.

Funkce	Funkce v povodňové komisi	Organizace
Pracovník Lesy ČR s. p, správa toků	Člen	Lesy ČR s. p., správa toků

Zdroj: Vlastní

1.8.4 Výbory a komise obce

Mezi jednotlivé pravomoci zastupitelstva obce patří i zřízení výborů jako svých iniciativních a kontrolních orgánů, které posléze plní a zodpovídají za úkoly stanovené mu zastupitelstvem. Předseda výboru (s výjimkou osadního výboru) je členem zastupitelstva a počet členů výboru je vždy lichý. Jako jedny ze základních výborů si můžeme určit kontrolní a finanční výbor. Početně jsou minimálně tříčlenné a mezi jejich členy nemůže působit starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby, které pracují s rozpočtovou a účetní agendou na obecním úřadě. Finanční výbor provádí kontrolu na úseku hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plní další úkoly, uložené mu zastupitelstvem obce. Kontrolní výbor provádí kontrolu plnění úkolů a usnesení jak zastupitelstva obce, tak i rady obce. Dále provádí kontrolu dodržování právních předpisů dalšími výbory a obecním úřadem v oblasti samostatné působnosti a plní i jiné úkoly, jimž byl pověřen zastupitelstvem obce.

Na rozdíl od výborů obce zřizuje jednotlivé komise rada obce jako své poradní a iniciativní orgány (17). V případech, kdy je komisi svěřen výkon na úseku přenesené působnosti, může fungovat mimo jiné i jako výkonný orgán. Úloha výkonného orgánu je komisi svěřena starostou obce. Jako klasický příklad komise s výkonem přenesené působnosti je přestupková komise, která může být zřízena i jako zvláštní orgán obce.

1.8.5 Prevence obce v rámci přípravy na řešení mimořádných událostí

Z hlediska zákona o IZS (9) řeší a plní na úrovni ORP úkoly starosta a obecní úřad ORP:

- starosta ORP:

- Má pravomoc koordinovat záchranné a likvidační práce při řešení MU vzniklé ve správním obvodu dotčené ORP v případě, že o to byl velitelem zásahu požádán.
- Schvaluje vnější havarijní plány.
- V případě ORP a jejich úřadů dané úkoly plní HZS kraje. Konkrétně je plní územní odbory a velitelé stanic HZS kraje, kteří jsou ve své podstatě nejbližšími partnery starostů ORP v oblasti IZS, požární ochrany a ochrany obyvatelstva. HZS provádí následující činnosti:
 - Zaopatřuje připravenost správního obvodu obecního úřadu ORP na MU, provádění záchranných a likvidačních prací a ochraně obyvatelstva.
 - Podílí se na koordinaci záchranných a likvidačních prací, provádí úkoly v oblasti záchranných a likvidačních prací stanovené mu Ministerstvem vnitra.
 - Zařizuje spolupráci mezi jednotlivými obcemi, obecním úřadem ORP a územními správními úřady v jeho správním obvodu.
 - Zařizuje vytvoření a servis informačních a komunikačních sítí IZS.
 - Zařizuje školení a instruktáže fyzických a právnických osob v oblasti ochrany obyvatelstva a u složek IZS se zaměřuje na jejich vzájemnou spolupráci.
 - Zajišťuje varování a vyrozumění.
 - Zajišťuje nebezpečné oblasti, provádí dekontaminace a další ochranná opatření.
 - Zajišťuje evakuaci, nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky pro zajištění přežití obyvatelstva.
 - Zřizuje a koordinuje humanitární pomoc.
 - Spravuje materiál civilní ochrany.
 - Eviduje a kontroluje stavby civilní ochrany a staveb dotčených.
 - Hromadí a využívá nezbytné údaje pro vypracování vnějšího havarijního plánu a plánu kraje.
 - Ve svém správním obvodu seznamuje obce, právnické osoby a fyzické osoby s charakterem možného ohrožení obyvatel a popřípadě i se záchrannými a likvidačními pracemi.

- Vypracovává, nebo spolupracuje vypracování vnějšího havarijního plánu, je-li to dáno zvláštním právním předpisem.
- Zajišťuje havarijní připravenost určenou havarijním plánem kraje, nebo vnějším havarijním plánem.

Úkoly orgánů ORP se zaměřují na správní obvod ORP, to znamená na stejné území, kde obecní úřad ORP zároveň plní úkoly mu stanovené ve své obci a kde je i jeho sídlo. To ovšem není v zákoně o IZS (9), stanoveno jen z titulu ORP, ale i obce. Konkrétně v §12 až §16 uvedeného zákon (29).

Přesto, že řešení MU má dle definice zákona o IZS (9) v kompetenci IZS, svou nedílnou roli zde hrají i jiné správní orgány. Například orgány dotčené obce ve své režii zaopatřují připravenost obce na MU, spolupracují na provádění záchranných a likvidačních prací a podílejí se na ochraně obyvatelstva (9).

Při provádění prevence spolupracuje dotčená obec s HZS kraje a poskytuje mu podklady a informace nutné ke zpracování havarijního plánu kraje, nebo vnějšího havarijního plánu. Poskytnuté informace se týkají především:

- Data a informace do plánů konkrétních činností, týkající se především varování a zajištění tísňových informací, následné evakuace a ukrytí osob ohrožených MU a zajištění nouzového přežití ohrožených osob.
- Územní charakteristika obce zaměřená na geografické, klimatické, demografické informace a infrastrukturu.
- Schopnost poskytnutí plánované pomoci na vyžádání u dotčené obce, která má za úkol poskytnout pomoc v rámci své působnosti v tom případě, že by neohrozila svou činnost ve větším rozsahu. Plánovaná pomoc se zahrnuje do poplachového plánu IZS.

Dále seznamuje právnické a fyzické osoby ve své obci s charakteristikami možných ohrožení za využití odborníků z HZS kraje a případně i ostatních složek IZS. Lze při tom využít celou řadu forem a metod školení, besed, seminářů, pracovních porad, tiskovin, nebo konkrétních ukázek.

Obec také zajišťuje připravenost obyvatel v oblasti individuální ochrany a vzájemné pomoci. Obecní úřad ji provádí na základě analýzy možných ohrožení (respektive z výpisu havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu) a volí její způsob, termín vykonání proškolení obyvatel a zajišťuje i lektory a potřebné finance (30).

1.8.6 Podíl obce při provádění záchranných a likvidačních prací

Působnost obce z hlediska provádění záchranných a likvidačních prací určuje zákon o IZS, který stanovuje spolupráci obcí s integrovaným záchranným systémem. Určuje především jednotlivé úkoly, nutné k zajištění potřebné pomoci ze strany obce. V případech, kdy je starosta obce nucen podle výše uvedeného zákona vyzvat právnické nebo fyzické osoby o poskytnutí osobní, případně o věcnou pomoc, postupuje v evidenci poskytnutého věcného prostředku podle zákona o IZS (9) obsah záznamu tvoří údaje o osobě, poskytující věcný prostředek, identifikační údaje využitého prostředku a údaje o době a účelu využití vyžádaného prostředku (9).

Samotnou osobní pomocí se rozumí činnosti nebo služby při provádění záchranných a likvidačních prací a určitých případech i při cvičení. Na rozdíl od osobní pomoci chápeme věcnou pomoc jako poskytnutí věcných prostředků při záchranných a likvidačních prací, případně při cvičení. Ne ve všech případech je nutné vyžádání poskytnutí osobní nebo věcné pomoci. V případech dobrovolného poskytnutí osobní nebo věcné pomoci musí být dán souhlas, anebo být přinejmenším srozuměn velitel zásahu, hejtman nebo starosta obce. V případech poskytnutí věcné pomoci se věcným prostředkem rozumí movitá i nemovitá věc ve vlastnictví státu, územních samosprávných celků a právnických a fyzických osob nebo jimi poskytované služby, které lze použít při řešení krizových situací.

Úkoly starosty dotčené obce se při provádění záchranných a likvidačních prací zaměřují především na:

- zabezpečení varování osob nalézajících se na území obce před hrozícím nebezpečím a vznikem nežádoucí situace;
- v souladu s dohodou organizuje s velitelem zásahu nebo se starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z místa možného vzniku krizové situace;

- organizuje postupy obce při zajišťování podmínek pro nouzové přežití obyvatel obce;
- je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci (31).

1.8.7 Ochrana obyvatelstva v rámci vybrané obce

Ochranu obyvatelstva můžeme chápat jako rozsáhlou „multiresortní“ disciplínou, do které nespadá jen plnění úkolů civilní ochrany jako je varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva vycházející z Ženevské úmluvy 12. srpna 1949, ale jako souhrn činností a úkolů zodpovědných orgánů veřejné správy, právnických a podnikajících fyzických osob a mimo jiné i občanů, které směřují k zajištění ochrany života, zdraví, majetku a životního prostředí, v souladu s platnými právními předpisy. Každý dotčený orgán má své úkoly, které jsou nepřenositelné a jejich plnění vychází z konkrétních ustanovení právních předpisů. Jako příklad je možno uvést:

- Hasičský záchranný sbor kraje zodpovídá za úkoly ve své gesci tj. varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva;
- Policii ČR zodpovídající za dodržování pravidel veřejného pořádku;
- Ministerstvo zdravotnictví a jednotlivé kraje, které mají v gesci ochranu zdraví a života;
- jednotlivé orgány veřejné správy, které zabezpečují přípravu orgánů ve své gesci na mimořádnou událost nebo krizovou situaci.

Uvedené příklady jsou jen orientační a nepředstavují taxativní výčet všech orgánů a jejich působností při přípravě na mimořádné události a krizové situace a jejich řešení.

Základní koordinační roli v oblasti ochrany obyvatelstva plní v souladu s § 7 zákona o IZS (9,32).

Kromě koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030, která je stěžejním dokumentem v této oblasti, si můžeme uvést i vyhlášku č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, která stanovuje za jakých okolností se mohou zřizovat zařízení civilní ochrany a postup při odborné přípravě jejich obsluhy (33), dále se zde uvádí způsoby informování právnických a fyzických osob

o druhu možného ohrožení, pripravovaných opatrení a možnostech jejich provedení, jednotnému systému varování a vyrozumění, způsobu provádění evakuace, individuální ochraně obyvatelstva a zásadám postupu při vytváření a využívání úkrytů (34).

Působnost obce na úseku ochrany obyvatelstva spočívá ve spolupráci se složkami IZS a provádění úkolů uložených obci zvláštními právními předpisy. Mezi její základní úkoly patří:

A) Zajištění varování, evakuace a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím

Při vyhlášení varování se postupuje z podkladů stanovených ve výpisu z havarijního plánu kraje, případně vnějšího havarijního plánu. Varování a následné informování obyvatelstva se na území dotčeném mimořádnou událostí nebo krizovou situací provádí sirénou, případně místním informačním systémem. Po ukončení varovného signálu je zveřejněna tísňová informace popisující charakter mimořádné události nebo krizové situace a úkoly nutné k zajištění ochrany zdraví, zvířat, respektive majetku.

Míra opatření nutných k evakuaci a ukrytí obyvatelstva by se měla shodovat s mírou hrozícího nebezpečí. V době evakuace je obecní úřad oprávněn využít všech složek IZS k vyklizení a zabezpečení ohrožených zón a to i v případě použití donucení. Před zahájením samotných úkonů musí obec včasné a co nejpřesněji informovat své obyvatele o průběhu evakuace a případného ukrytí. Jak ukrytí, tak i evakuace probíhá na základě vypracovaných plánů (výpisu z havarijních plánů kraje nebo vnějšího havarijního plánu) (35).

V současné době se ukrytí osob v mírových podmínkách provádí pomocí improvizovaných úkrytů za využití přirozených vlastností staveb, uzavřením a utěsněním oken, dveří, vypnutím ventilace apod. Mezi improvizované úkryty můžeme zařadit rodinný dům, byt v panelovém domě, kancelář, prodejna apod. (36).

Evakuací se rozumí zajištění přepravy osob, zvířat, případně jiných movitých věcí, vyžadují-li to okolnosti na místo mimo mimořádnou událost. Samotná evakuace se provádí z místa ohroženého mimořádnou událostí na místo, kde je zajištěno pro evakuované osoby náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci

uskladnění. Přednostní evakuace se zajišťuje pro děti do 15 let stáří, pacienty ve zdravotnických zařízeních, osoby zdravotně postižené a pro jejich doprovod.

B) Seznamuje právnické a fyzické osoby v obci s ochranou obyvatelstva

Předkládá právnickým a fyzickým osobám v obci možná ohrožení v jejich oblasti, s již připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva. Seznamuje obyvatelstvo s možnou sebeochranou a vzájemnou pomocí při vzniku mimořádných událostí. Výše uvedené záležitosti řeší obecní úřad na základě výsledků z analýzy možných ohrožení vycházejících z výpisu z havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu. Dále zvolí dobu, obsah a formy přípravy obyvatelstva s výše uvedenou problematikou.

C) Účastní se na zabezpečení nouzového přežití obyvatel obce

V případě zabezpečení nouzového přežití obyvatel obce zákon stanoví starostovi obce organizovat činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce. Na základě uzavřených smluv a dohod zabezpečuje obecní úřad a starosta obce nouzové přežití obyvatel (nouzové ubytování, nouzové zásobování základními potravinami a vodou, nouzové dodávky energií, nouzové základní služby obyvatelstvu).

D) Podílet se ve stavebním a územním řízení na úseku ochrany obyvatelstva

V územním plánování a ve stavebním a územním řízení je obec považována z hlediska ochrany obyvatelstva za dotčený orgán. Konkrétně obecní úřad je orgánem, který rozhoduje o umístění a povolení staveb, odstranění staveb a při rozhodnutí o povolení a odstranění terénních úprav a zařízení (35).

1.8.8 Finanční zajištění úkonů souvisejících s přípravou a prováděním záchranných a likvidačních prací

Rozpočet každé obce by měl být v ideálním případě vyrovnaný nebo v takovém stavu, kdy příjmy přesahují výdaje. V případě, že má obec nižší příjmy než výdaje, musí být schodek obcí uhrazen (37). Územní samospráva není v oblasti hospodaření

samostatná. Základní finanční prostředek tvoří roční rozpočet, podle kterého se dá dopředu krátkodobě plánovat a přizpůsobit podle něj své příjmy a výdaje, které vycházejí z druhového třídění odvětvového a konsolidačního (38). Základní finanční prostředky v rozpočtu samosprávných celků vychází ze státního rozpočtu. Ministerstvo financí stanoví podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), a podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů rozpočtovou skladbu uplatňující se v jednotlivých rozpočtech organizačních složek státu vycházejících z vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě ve znění pozdějších předpisů, kde je mimo jiné uvedena například i civilní připravenost na krizové stavy (39).

Finanční zajištění ze strany obce je zabezpečeno z příspěvku státu na výkon státní správy v přenesené působnosti. Další finanční prostředky může obec získat prostřednictvím dotací z krajů do rozpočtů obcí. Jestli-že chce obec dosáhnout vyšší úrovně připravenosti při řešení mimořádných událostí a krizových situací, musí využít vlastních zdrojů.

Co se týče krizových opatření na celý rozpočtový rok, je realizován podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Za tímto účelem:

- Obce ze svých rozpočtů na daný rok vyčlení část finančních prostředků potřebných k zajištění přípravy na krizové situace. Jako další si obce stanoví účelovou rezervu na řešení krizových situací a odstraňování případných škod.
- Účelovou rezervu na řešení krizových situací navrhuje po projednání s Ministerstvem vnitra i Ministerstvo financí. Využití této rezervy za účelem předcházení krizové situace je možné jen v případě, že by navazovala na mimořádnou událost v souladu se zákonem o integrovaném záchranném systému. Možnosti využití rezervy stanovuje vláda ve svém usnesení ke státnímu rozpočtu na daný rok (40).

Pro řešení a další odstraňování následků krizové situace je nutné využít všech dostupných zdrojů, kterými jsou:

- obecní rozpočet, kam patří vyčleněné prostředky, účelová rezerva;
- peněžní fond, rozpočtová opatření;
- zabezpečení majetku formou pojištění;
- zdroje získané formou darů nebo příspěvků od jiných subjektů;
- veřejné sbírky.

Když jsou výše uvedené zdroje vyčerpány, může obec zažádat o:

- finanční pomoc kraje;
- poskytnutí finančních prostředků z účelové rezervy státního rozpočtu (41).

V případě, že obec není schopná po finanční stránce zajistit odstranění následků krizové situace, může zažádat o poskytnutí státní finanční pomoci ve věcech obnovy postiženého území při živelních nebo jiných pohromách. Možnost o poskytnutí státní finanční pomoci mají i kraje, právnické osoby (kromě právnických osob hospodařících s majetkem státu) a fyzické osoby, které využijí státní finanční pomoc na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území.

Státní finanční pomoc může být poskytnuta maximálně do výše nákladů, nezbytných k obnově majetku poškozeného krizovou situací pořízením nového majetku, který má za účel plnit základní funkci jako majetek zničený krizovou situací. Dotčená osoba musí o státní finanční pomoc zažádat určené ministerstvo, které o jejím poskytnutí rozhoduje, a musí prokázat, že není v jejích možnostech obnovit vlastními prostředky svůj majetek sloužící k zabezpečení základních funkcí v území (42).

2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY A METODIKA VÝZKUMU

2.1 Výzkumná otázka č. 1

Zvyšuje se riziko ohrožení chráněných zájmů nepřipraveností pracovníka krizového řízení při řešení vybraných mimořádných událostí ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice?

2.2 Výzkumná otázka č. 2

Zvyšuje existence dokumentace metodického postupu možnost efektivní spolupráce mezi pracovníkem krizového řízení a základními složkami integrovaného záchranného systému?

2.3 Metodika výzkumu

Diplomová práce vychází ze dvou základních metodických postupů. V první teoretické části je za pomoci odborné literatury a zákonných norem popsán systém krizového řízení orientovaný především na veřejnou správu se zaměřením na působnost orgánů územních samosprávných celků při přípravě a řešení mimořádných, případně krizových situací, které mají tendenci působit újmu na životech a zdraví občanů, dále způsobit škody na majetku nebo poškodit životní prostředí. Převažující částí teoretické části je popis práv a povinností starostů a dalších orgánů obcí v oblasti přípravy obce na mimořádnou událost a následné podílení se při provádění záchranných a likvidačních prací. S tím souvisí i charakteristika povinností v oblasti ochrany obyvatelstva v rámci obce a formy finančního zajištění související s výše uvedenými činnostmi. Základní informace, které stanovily směr dané diplomové práce, jsem čerpal především od svého konzultanta Ing. Aleše Kudláka, který svými radami a dlouholetými zkušenostmi v oblasti krizového řízení výrazně napomohl k vyhotovení diplomové práce. Celá teoretická část pak směřuje k charakterizování úkolů a povinností starostů a orgánů obcí na úseku krizového řízení.

Praktická část řeší vyhodnocení stavu přípravy pracovníka pracoviště krizového řízení ORP Prachatice při podílení se na řešení mimořádných situací. První výzkumná otázka se snaží analyzovat problematiku nedostatečné přípravy pracovníka pracoviště krizového řízení. Druhá výzkumná otázka řeší přínos vypracování metodiky, která by měla za účel jednotný postup pracovníka pracoviště krizového řízení při řešení vybrané mimořádné události. Poslední část diplomové práce pak obsahuje návrh na metodický postup pracovníka pracoviště krizového řízení ORP Pracoviště při vybrané situaci. Pro lepší pochopení práv a povinností pracovníka krizového řízení při řešení vybrané mimořádné události jsou jeho jednotlivé postupy včleněny do postupů ostatních orgánů krizového řízení. Po konzultaci s odbornými gestory a výběru mimořádné události ve správním obvodu ORP Prachatice týkající se povodní velkého rozsahu byly dále určeny práva a kompetence povodňových komisí obce, ORP a kraje, které hrají hlavní roli při řešení situace. Hlavní část je věnována řízení ochrany před samotnou povodní. Při druhém metodickém postupu v praktické části byly využity především interní dokumentace z městského úřadu ORP Prachatice a výsledky z řízených rozhovorů od určených pracovníků pracoviště krizového řízení.

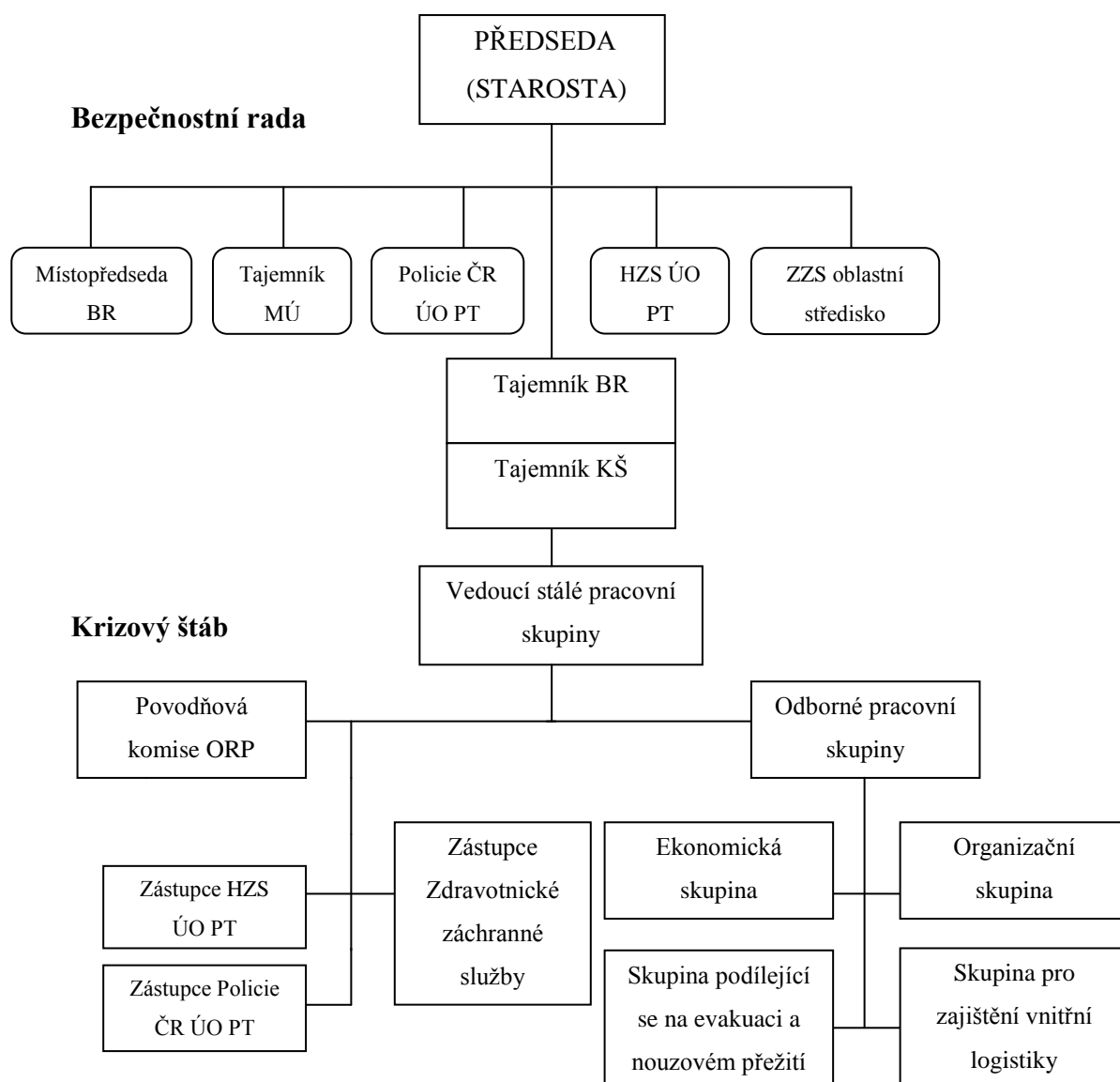
3 VÝSLEDKY

Základním cílem diplomové práce je vyhotovení návrhu na metodický postup pracovníka krizového řízení při řešení vybrané MU. V současné době není žádná podobná dokumentace v rámci ORP Prachatice vypracována. Současný pracovník krizového řízení Bc. Věra Mikešová je vedená jako referent krizového řízení a oblast krizového řízení je jen jednou z několika jejích činností na Městském úřadu Prachatice. Jedná se o tzv. kumulaci pracovní náplně. To do značné míry komplikuje provádění úkonů směřujících k zajištění připravenosti obce v oblasti přípravy obce na řešení MU, podílení se obce při provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva v rámci vybrané obce. Hlavní činností pracovníka krizového řízení je příprava podkladů a dokumentů v oblasti krizového řízení pro rozhodovací procesy starosty ORP. V rozhodovacích procesech se jedná především o řešení krizových situací, přípravu, zpracování dokumentaci a dále vede pracovník krizového řízení jednání bezpečnostní rady ORP a jako člen krizového štábu (dle funkce - tajemník krizového štábu) v případě MU přerůstající v KS. Po vyhlášení krizového stavu koordinuje činnost pracovních skupin krizového štábu. Dále navrhuje a spolupracuje na rozhodovacích procesech předsedy krizového štábu (starosty), který touto formou reaguje na požadavky velitele zásahu jednotek IZS. Týká se to především oblasti logistiky a úkonů uložených mu legislativou především při záchranných a likvidačních pracích v místě zásahu.

Po provedení řízeného rozhovoru s panem kpt. Ing. Jaromírem Habáskem (pracoviště prevence, ochrany obyvatelstva (dále jen „OOB“) a krizového řízení (dále jen „KŘ“) územního odboru (dále jen „ÚO“) HZS Jihočeského kraje (dále jen „JčK“) Prachatice, vyšla jako nejvýznamnější MU pro řešení v diplomové práci povodeň velkého rozsahu, viz příloha A. Ta vyniká především rozsahem způsobených škod a co do poměru KS i četností na daném území. Důvod výběru konkrétní MU je dán především tím, že každá MU má svá specifika a je třeba při ní provádět konkrétní úkony, které nemusí být nutné u MU jiného typu. Metodický postup by pak byl značně rozsáhlý a neefektivní.

Je třeba si uvědomit, že každá MU má svá specifika. Tomu se musí také přizpůsobit postup při jejím řešení. V případě, že bude svolána bezpečnostní rada a po posouzení

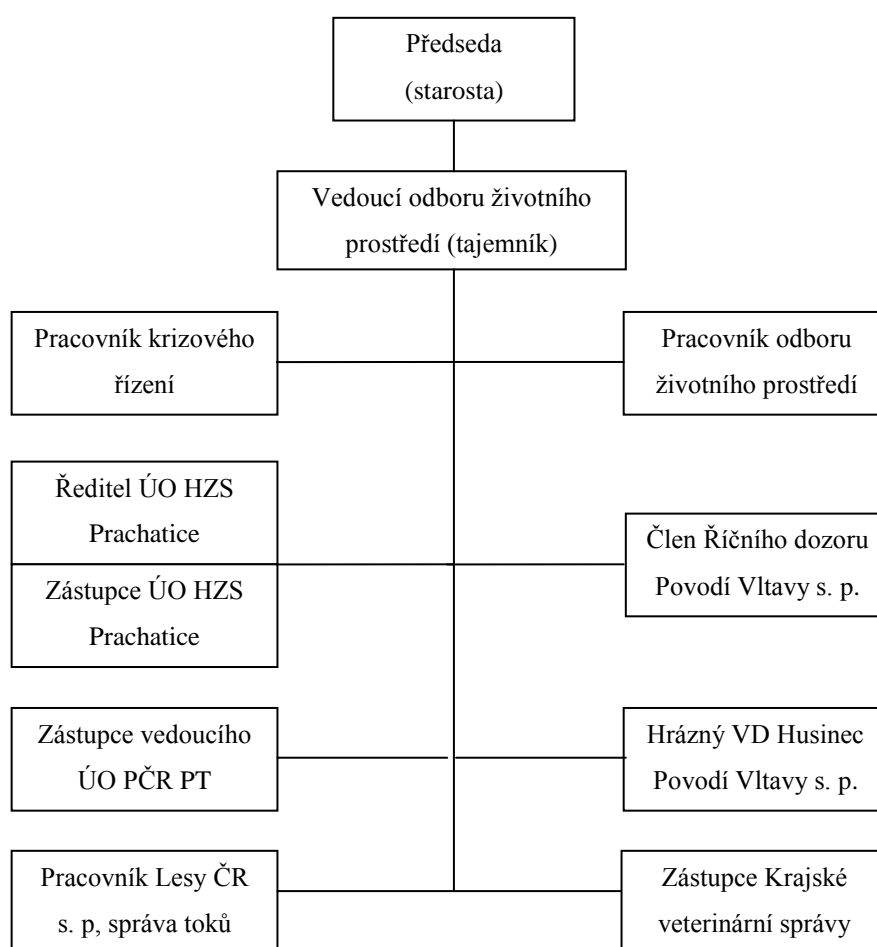
bude vyhlášen krizový stav, stanou se členové bezpečnostní rady součástí krizového štábu, viz obrázek 3. Ne vždy je ale zapotřebí všech členů krizového štábu, především v oblasti odborných skupin. Ti se svolávají dle nutnosti jejich zapojení do krizového štábu. Na obci Prachatice je stanovena stálá pracovní skupina, která se skládá z úředníků městského úřadu a zástupců IZS. Krizový štáb ORP Prachatice koordinuje, záchranné a likvidační práce ve svém správním obvodu a zasedá v budově ÚO Prachatice Hasičského záchranného sboru JČK.

Obr. 3: Návrh organizační struktury krizového štábu.

Zdroj: Vlastní

Stěžejní roli v řízení ochrany před povodněmi ve svém správním obvodu zabezpečují povodňové orgány. Zodpovídají za ochranu před povodněmi, zabezpečují přípravu na dané povodňové situace, řízení, organizaci a následnou kontrolu příslušných činností v průběhu krizové situace. Po ukončení krizové situace v období po povodni provádí a vydává opatření k zabezpečovacím a záchranným pracím ve svém ve svém správním obvodu. V případě ORP Prachatice patří mezi povodňové orgány povodňová komise obce, která zasedá v prvním patře městské policie Prachatice a povodňová komise obce s rozšířenou působností Prachatice zasedající v budově HZS Prachatice, viz obrázek 4.

Obr. 4: Návrh na organizační struktury povodňové komise ORP Prachatice.

Zdroj: Vlastní

3.1 Povodně velkého rozsahu ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice

Dle statistik, analýzy vzniku mimořádných událostí a po posouzení odbornými gestory, byla pro krizové plánování na území ORP Prachatice vytipována převažující rizika, která mají potenciál iniciovat vznik mimořádné události a následné krizové situace.

Důvodem výběru povodní velkého rozsahu (dále jen „PVR“) na území ORP Prachatice přispěl především fakt, že toky nacházející se na daném území nejsou v potřebné míře upraveny na průtok vody o množství minimálně stoleté vody. Z tohoto důvodu byly PVR vytipovány jako nejpravděpodobnější a nejvyšší hrozba, neboť následky působení PVR ohrožuje životy lidí, majetek i životní prostředí. Od ostatních MU vzniklých na území ORP Prachaticích se liší především velikostí zasaženého území a způsobenými škodami. Ostatní MU se vyskytují spíše lokálně a nezasahují více, jak jednu komunikaci nebo část obce. Dalším důvodem výběru je i fakt, že kromě rozsahu způsobených škod jsou významné svou četností, kdy převyšují v počtu ostatní vzniklé MU, které jsou svým rozsahem a množstvím způsobených škod na podobné úrovni (například orkán Kyrill). Při vzniku PVR ve většině případů MU přecházela v KS, kdy by vyhlášen příslušný krizový stav.

Původcem vzniku PVR na území ORP Prachatice jsou většinou případy, kdy rozhodující roli hrají meteorologické a hydrologické příčinné jevy v Jihočeském kraji a dále na území Plzeňského kraje, z něhož se v převážné většině šíří. Vznik PVR na malém území (na regionální úrovni) v letním období zapříčiňují především letní dlouhotrvající deště nebo deště s krátkou dobou působení, ale s vysokou intenzitou, kdy mnohdy na území regionu spadne za několik hodin i více jak 100 mm. Jedná se o bouřkové povodně, které se v letním období mohou objevit takřka kdekoliv (i na malých vodních tocích). Další možností vzniku PVR mohou být povodně způsobené táním sněhové pokrývky v zimním a jarním období. Především v kombinaci s vydatnými dešťovými srážkami se nejvíce vyskytují na podhorských tocích.

3.2 Záplavová území ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice

Ve správním obvodu ORP Prachatice je určeno několik možných záplavových území. Z hlediska pravděpodobnosti vzniku MU a následně KS a nutnosti jejího následného řešení je to především záplavové území v povodí řeky Blanice (řeka km 22,053 - 57,588) včetně VD Husinec, soustava rybníků a vodních nádrží v oblasti Netolicka a Lhenicka s VD Třebanice. Tato vodní díla mohou být pro určitou část regionu hrozbou, která si nese riziko vzniku dalšího povodňového nebezpečí (vzniku zvláštní povodně). Důvody spočívají především v nedostatečné kapacitě přelivných objektů nebo z důvodu špatného technického stavu či zanedbané údržby.

Za vzniku PVR může dojít k ohrožení bezpečnosti vodních děl I. kategorie (VD Husinec, VD Třebanice) a dále III. a IV. kategorie, týkajících se především malých vodních nádrží a rybníků na Netolicku (grafické znázornění, viz příloha B). Posléze se i tato vodní díla mohou stát zdrojem vzniku zvláštní povodně.

3.3 Možné dopady povodní velkého rozsahu ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice

Pomocí řízeného rozhovoru byly vytipovány jednotlivé oblasti, které mohou být PVR ohroženy a popsány s ohledem na charakteristiku postiženého území, viz příloha C. Jedná se především o ohrožení zdraví a životů postiženého obyvatelstva, poškození životního prostředí nebo omezení, případně úplné zastavení výroby v podnicích zasažených PVR.

A) Obyvatelstvo

V případě, že PVR zasahují do oblastí s výskytem obyvatel, vzniká nebezpečí újmy na zdraví případně i smrti. Riziko se ještě zvyšuje v případě, že PVR zasahují obydlené oblasti. Největší ohrožení PVR čelí obce Husinec, Strunkovice nad Blanicí a Netolice. Zvýšení rizika újmy na zdraví je dáno také tím, že PVR mohou vzniknout jako zvláštní povodně nebo povodně vzniklé při krátkých intenzivních deštích a v tom

případě není vždy dostatek času, aby byla provedena evakuace v dostatečné míře. Důležitá je i následná péče o postižené obyvatelstvo, kdy dlouhodobě evakuovaní, kteří ve většině případů nemají žádné prostředky k zabezpečení svých potřeb, trpí do značné míry psychickým narušením.

Jedním z hlavních problémů po PVR je narušení vodovodů, znečištění podzemních vod a studní. Proto je nezbytné zajištění pitné i užitkové vody. S tím souvisí i celkové znečištění okolního prostředí, kdy po PVR zůstávají značné nánosy bahna, uhynulí živočichové (zvířata i zvěř) a v některých případech a vyplavené toxické látky buď z domácností, nebo z různých firem a výrobních závodů. V tom případě vzniká riziko výskytu epidemie.

B) Stavby

Co se týče staveb ve správním obvodu ORP Prachatice v okolí toků a vodních děl, která jsou vytipována jako potencionální hrozba, tak značná část z nich jsou staré kamenné domy, které nemají základy a v případě PVR u nich hrozí značné riziko poškození, narušení statiky či dokonce zborcení. Ovšem i přes trvající riziko roste podél těchto toků a vodních děl i v současné době výstavba rodinných domů a v některých případech i fabrik. Klasickým případem je firma Othern Husinec s.r.o., která vyrostla hned vedle řeky Blanice. V tomto případě stačí jen nepatrné vylití vody z koryta řeky a areál firmy je zaplavený.

C) Produktivní oblasti

Omezení nebo úplné zastavení výroby se ve správním obvodu ORP Prachatice dotýká především v oblasti zemědělské činnosti, která představuje základ ekonomiky na daném území. Přispívá k tomu i fakt, že zde téměř neexistuje těžký průmysl. Pěstování plodin a chov hospodářských zvířat představuje nezbytné zajištění základních potravin pro obyvatelstvo a v době vzniku, průběhu a po ukončení PVR a mohou být vážně narušeny. V případě výpadku zemědělské činnosti jsou zasažena i ostatní odvětví výroby základních surovin a výrobků. Například podniky pro zpracování mléčných výrobků a pekárenství (jako je například Pekařství Vladimír Cais, které sídlí ve Vlachově Březí), se sice zpravidla nevyskytují v oblastech ohrožených PVR, ale

výpadek dodávky mouky nebo mléka na vážný dopad na produkci těchto podniků. To má za následek celkový nedostatek surovin a výrobků, které mohou být poskytnuty pro postižené a okolní území.

D) Síť infrastruktury

Možnosti závažnému narušení při PVR čelí také infrastruktura na daném území. V případě narušení nebo úplného výpadku vznikají výpadky v oblasti dodávky energií (především elektrický proud a voda), narušení dodávek základních potravin, zdravotnického materiálu a dostupnosti do některých oblastí po pozemních komunikacích. V tomto případě se jedná o celkové narušení veřejné dopravní soustavy. Vysoké nároky jsou taktéž kladeny na správní úřady zajišťující evakuaci a nouzové přežití postiženého obyvatelstva. Dále je nutná evidence postiženého obyvatelstva s cílem postupného zabezpečení všech služeb a správních opatření.

3.4 Organizační schéma odborných pracovních skupin krizového štábu obce s rozšířenou působností Prachatice při řešení krizové situace (povodně velkého rozsahu)

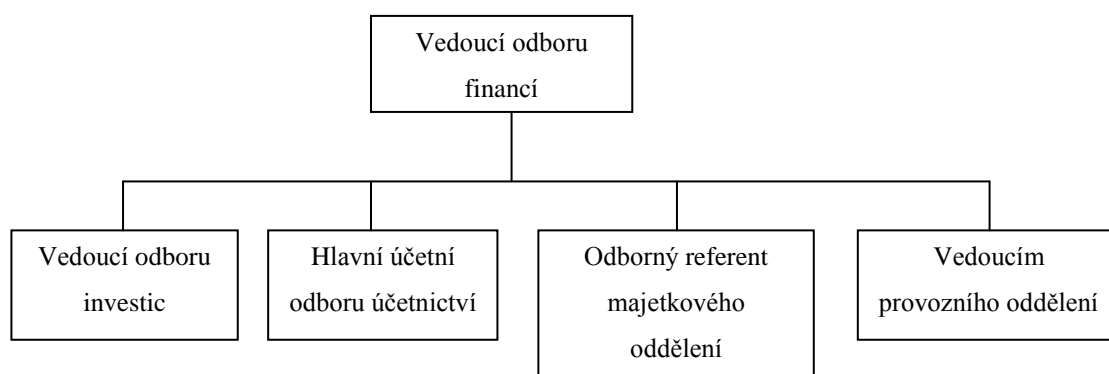
Každá KS má své charakteristiky a je při ní zapotřebí postupovat specifickým způsobem. Tomu je třeba upravit i složení orgánů krizového řízení a jejich úkoly. V době vzniku KS a svolání KŠ se složení jejich odborných skupin taktéž odvíjí od druhu KS. V tomto případě se jedná o PVR a hlavní roli zde hrají povodňové komise, které jsou zde charakterizovány jako jedna z odborných skupin začleněná do KŠ. Pro zajištění ostatních oblastí při vzniku a průběhu KS jsou stanoveny další odborné pracovní skupiny jmenované starostou, viz příloha D.

3.4.1 Ekonomická skupina

Vedoucím ekonomické odborné skupiny je vedoucí odboru financí MěÚ Prachatice, který zodpovídá za úkoly jeho skupiny, které se zaměřují především na finanční stránku řešení KS.

Jedním ze základních členů ekonomické skupiny je hlavní účetní odboru účetnictví a poplatků, který vede syntetický účet za účelem příjmu, skladování a vydávání surovin, materiálů a jiného zboží souvisejícím s řešením KS. Jeho následnou evidenci při přijetí, skladování a dalším distribuováním provádí ve spolupráci s vedoucím provozního oddělení. Založení a vedení konta pro finanční výpomoc a evidovat přijímané finanční zdroje a v součinnosti s vedoucím odboru investic zajišťuje správné přerozdělování konta.

Jeden z dalších nezbytných kroků je vedení evidence škod vzniklých v důsledku KS. Tuto činnost má na starosti odborný referent majetkového oddělení, který se při následné spolupráci s obcemi podílí na poskytování mimořádné peněžité výpomoci občanům v hmotné nouzi. Jako další úkol spolupracuje referent majetkového oddělení s vedoucím odboru investic při koordinaci přidělování dotací, státních příspěvků a humanitární pomoci. Vedoucí odboru investic následně zabezpečuje jejich realizaci v rámci jednotlivých odborných pracovních skupin.

Obr. 5: Návrh na organizační strukturu ekonomické odborné skupiny.

Zdroj: Vlastní

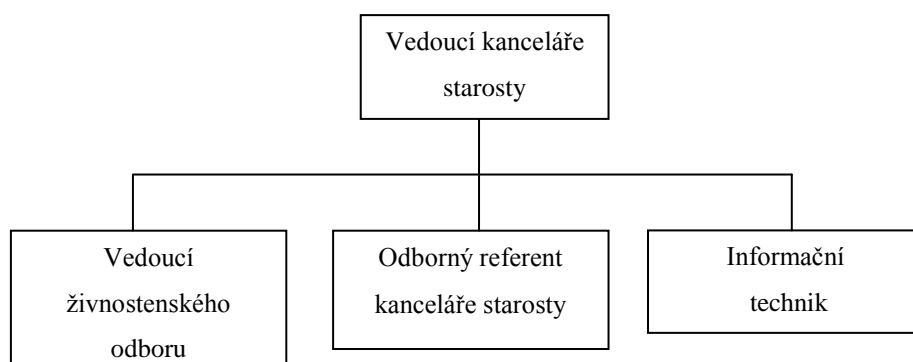
3.4.2 Organizační skupina

Jako další odborná skupina je stanovena organizační skupina, která má na starosti především podporu KŠ po administrativně-personální stránce. Vedoucím odborné

skupiny je vedoucí kanceláře starosty. Mezi další členy patří informační technik, odborný referent kanceláře starosty, vedoucí živnostenského odboru.

Mezi základní úkoly odborné skupiny patří podílení se s řídicí skupinou na přípravě informací pro veřejnost v součinnosti s KŠ. Dále zajišťuje poskytování aktuálních informací všem dostupným sdělovacím prostředkům a médiím, sdělovat informace od tajemníka KŠ a zabezpečovat informování veřejnosti. Na základě požadavku řídicí skupiny zpracovává přehled všech podnikajících fyzických osob a právnických osob ve svém správním území, jejichž činnost může přispět ke zvládnutí KS.

Po technické stránce pak dále zabezpečuje provoz a údržbu informačních a komunikačních systémů v průběhu hrozby vzniku a následného průběhu KS. Podle požadavků řídicí skupiny se podílí na vytváření, vedení a využívání mapových a grafických znázornění KS. Nezbytným úkolem při průběhu KS je i zabezpečování komunikační podpory mezi členy KŠ a členy stálé pracovní skupiny KŠ.

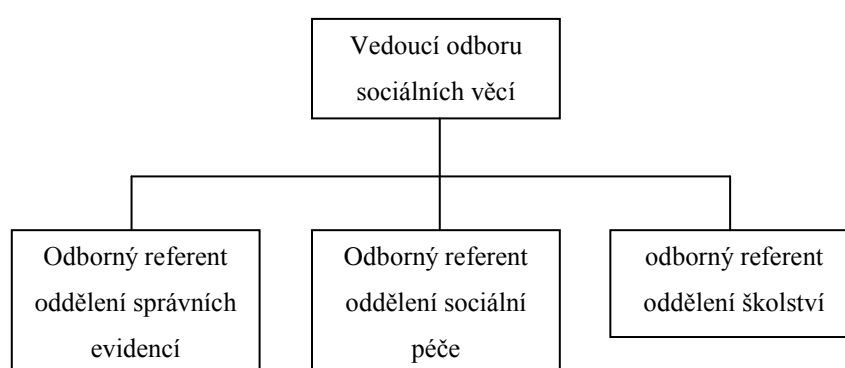
Obr. 6: Návrh na organizační strukturu organizační odborné skupiny.

Zdroj: Vlastní

3.4.3 Skupina podílející se na evakuaci a nouzovém přežití

Hlavním úkolem odborné skupiny je ve spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi (dále jen „NNO“) a složkami IZS zajišťování podmínek k nouzovému přežití a podílení se na evakuaci postiženého obyvatelstva. Vedoucím odborné skupiny je vedoucí odboru sociálních věcí a ostatní členové jsou odborný referent oddělení správních evidencí, odborný referent oddělení školství a odborný referent oddělení sociální péče.

V oblasti evakuace má za hlavní úkol vést evidenci organizovaně nebo samovolně evakuovaných osob a poskytovat na vyžádání například řídicí pracovní skupiny nebo velitele zásahu výčet osob s trvalým pobytem na postiženém území. Jejím dalším úkolem v oblasti zajištění nouzového přežití je spolupráce a podílení se při poskytování humanitární pomoci s NNO. Dále vést evidenci školských a jiných zařízení s možností využití pro nouzové ubytování a koordinovat přednostní zásobování školských a jiných sociálních zařízení.

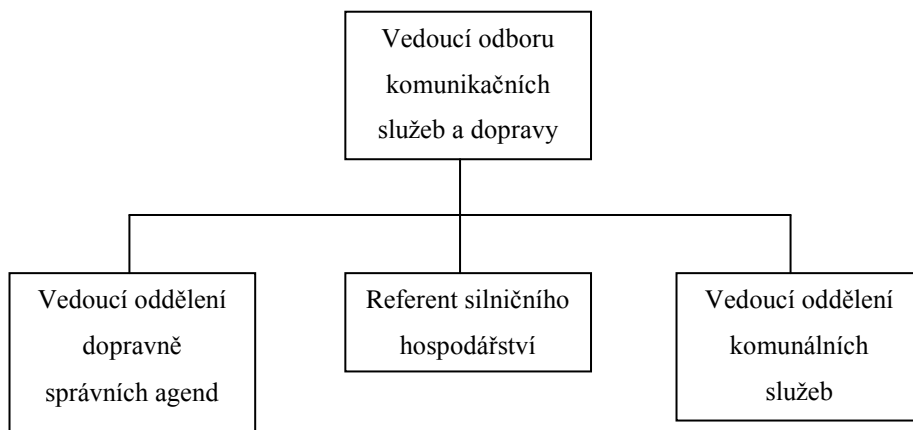
Obr. 7: Návrh na organizační strukturu skupiny pro evakuaci a nouzové přežití.

Zdroj: Vlastní

3.4.4 Skupina pro zajištění logistiky

Jako vedoucí odborné skupiny pro zajištění logistiky je vedoucí odboru komunikačních služeb a dopravy. Jako další členové v odborné pracovní skupině působí vedoucí oddělení dopravně správních agend, referent silničního hospodářství a vedoucí oddělení komunálních služeb.

V rámci KŠ vytváří přehled o všech dopravních a mechanizačních prostředcích v organizacích vedených městem a eviduje celkový stav využitelnosti vozového parku pro výjezdy členů KŠ. V případě potřeby na vyžádání vypomáhá složkám IZS se zajištěním jejich dopravních služeb a podílet se v rozmezí své působnosti na zabezpečení dopravy ve svém správním obvodu (vymezit uzavírky, objízdné trasy, náhradní autobusové zastávky).

Obr. 8: Návrh na organizační strukturu skupiny pro evakuaci a nouzové přežití.

Zdroj: Vlastní

3.4.5 Společné činnosti odborných pracovních skupin

Některé úkoly jsou pro všechny odborné skupiny společné. Jedná se především o:

- předběžný odhad činností z hlediska své působnosti v případě dalšího vývoje KS a návrhu potřebných činností;
- evidovat množství nasazených sil a prostředků v rámci své působnosti;
- v případě potřeby spolupracovat s dalšími odbornými skupinami na vypracování právních předpisů města, vydávaných v souvislosti s KS;
- podílet se na realizaci opatření vydaných krajským úřadem, ústředními správními úřady nebo vládou přijatých pro řešení KS;
- provádět ostatní činnosti vyplývající z jejich zvláštní působnosti nebo z rozhodnutí řídicí skupiny KŠ.

3.5 Postup povodňových orgánů při řešení krizové situace ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice dle zákona o vodách

Složení povodňové komise ORP Prachatice je specifické především proto, že jednotliví členové jsou vybráni především pro správní území ORP Prachatice a jeho charakter. Patří sem například hrázný VD Husinec nebo pracovník Lesů ČR, který má

na starosti evidenci a kontrolu menších toků v podhorských oblastech. Práva a kompetence povodňové komise obce, OPR, kraje nebo ústřední povodňové komise vycházejí především ze zákona č. 254/2001 Sb., o vodách ve znění pozdějších předpisů. Opatření, která mohou být uložena jednotlivými povodňovými orgány, viz příloha E. Následná opatření, která provádí každý člen povodňové komise individuálně, plní ve své oblasti dle svých kompetencí vyplývajících z právních předpisů v jeho okruhu činností. Například zástupce Krajské veterinární správy pro Jihočeský kraj – Inspektorát Prachatice, který je členem povodňové komise ORP Prachatice při výkonu svých činností i za KS postupuje dle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči ve znění pozdějších předpisů.

3.5.1 Povodňová komise obce

Rada obce může zřídit povodňovou komisi, která má za účel především plnění úkolů při ochraně před povodněmi. Povodňová komise obce při vzniku a průběhu KS organizuje a zabezpečuje hlášenou povodňovou službu současně s hlídkovou službou. Dále zabezpečuje varování právnických a fyzických osob v územním obvodu obce za využití jednotného systému varování. Jako další úkol informuje o nebezpečí a průběhu povodně povodňové orgány sousedních obcí a povodňový orgán obce s rozšířenou působností.

Při vyhlášení a odvolávání stupňů povodňové aktivity je vyhláší a odvolává v rámci své územní působnosti. Mezi její další činnosti patří organizování, řízení, koordinace a ukládání opatření na ochranu před povodněmi podle stanovených povodňových plánů a je-li to nutné, vyžaduje od orgánů, právnických a fyzických osob osobní a věcnou pomoc. Povodňová komise obce dále zabezpečuje evakuaci a následný návrat evakuovaných osob, zajišťuje dočasné ubytování a stravování evakuovaných občanů a řídí další záchranné práce. V neposlední řadě také v době PVR zajišťuje nutnou hygienickou a zdravotnickou péči a organizuje náhradní zásobování. Povodňová komise obce se stará o dopravu a ostatní funkce, které byly narušeny v důsledku PVR.

3.5.2 Povodňová komise obce s rozšířenou působností

Povodňová komise ORP v rámci své působnosti organizuje a řídí hláskou povodňovou službu na území v správním obvodu ORP a informuje o nebezpečí a průběhu povodně povodňové orgány sousedních ORP, příslušné správce povodí a Český hydrometeorologický ústav a HZS ČR. Stejně jako povodňová komise obce organizuje, řídí, koordinuje a ukládá opatření na ochranu před povodněmi podle povodňových plánů, řídí a koordinuje opatření prováděná povodňovými orgány obcí a v případě potřeby vyžaduje od orgánů, právnických a fyzických osob osobní a věcnou pomoc. Může také vyhlášovat a odvolávat stupně povodňové aktivity v rámci své územní působnosti. Pro řízení a koordinaci záchranných prací spolupracuje se složkami IZS a pro spojení s místy záchranných prací využívá operační středisko HZS ČR. V případě, že není svolána povodňová komise kraje, rozhoduje po dohodě se správou povodí mimořádné manipulace na vodních dílech nad rámec schválených manipulačních řádů. Taktéž v době povodně spolupracuje s povodňovými orgány obcí při zajištění hygienické a zdravotnické péče, organizování náhradního zásobování, dopravy a další PVR narušených funkcí na svém správním území.

3.5.3 Povodňová komise kraje

Povodňová komise kraje může také kromě jiného nařídit mimořádné manipulace na vodních dílech nad rámec schváleného manipulačního řádu.

Tato opatření se mohou uložit jen v průběhu PVR a po projednání s dotčenými povodňovými orgány ORP ve svém správním obvodu, s příslušnými správci povodí a s povodňovými orgány krajů, jejichž správní obvod může být touto mimořádnou manipulací dotčen.

3.5.4 Povodňová komise obce, ORP a kraje

V určitých aspektech mají jednotlivé komise stejná oprávnění, která mohou uložit jako například nařídit provádění povodňových zabezpečovacích prací. Ty mohou být v případech, kdy je správce toku není sám schopný zajistit. Realizovat opatření a vydávat operativní příkazy k zabezpečení ochrany před PVR, v odůvodněných

případech i nad rámec platných povodňových plánů. Dále mohou nařídit mimořádné manipulace na vodních dílech nad rámec schváleného manipulačního řádu. Vyžádat od orgánů, právnických nebo fyzických osob osobní a věcnou pomoc. V některých případech je nezbytné vstoupit na cizí pozemek a do objektů za účelem provádění záchranných a zabezpečovacích prací.

Všechny výše uvedené opatření mohou být uloženy jen v průběhu KS a současně s tím musí být nařízená opatření neprodleně sdělena dotčeným subjektům.

3.5.5 Povodňová komise obce, obce s rozšířenou působností, kraje, ústřední povodňová komise

V případě průběhu KS mohou všechny stupně povodňových orgánů nařídit některá opatření, jako jsou například nařízení správcům povodí, správcům vodních toků, vlastníkům vodních děl a vlastníkům pozemků a staveb, které se nacházejí v záplavovém území nebo zhoršují průběh povodně provádět opatření povodňových plánů. Mohou nařídit účast na záchranných a povodňových zabezpečovacích prací a poskytnout informace potřebné pro řízení opatření před PVR (27).

3.6 Postup krizových orgánů při řešení krizové situace (povodně velkého rozsahu) ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice

Ještě než je vyhlášen samotný krizový stav, je v mnoha případech možné stanovit samotnou hrozbu KS. To znamená možnost jejího vzniku, její rozsah a odhad vzniklých škod a být tak do určité míry připraven v době vzniku a průběhu samotné KS. Z toho důvodu je nezbytné provést předběžná opatření ještě před vznikem a pak následně v průběhu KS viz příloha F. V případě PVR může být například povodňovou komisí obce nařízeno varování obyvatelstva ohroženého povodně, výstavba provizorní protipovodňové hráze nebo evakuace určité části obce. V případě, že KS je většího rozsahu, než který by mohly složky IZS zvládnout, je zažádáno o vyhlášení krizového stavu.

3.6.1 Postup krizových orgánů při hrozbě vzniku krizové situace

V některých případech si KS předběžná opatření ještě před samotným vznikem. V případě PVR to jsou:

A) Přijetí relevantních informací

Využití masmédií, wap servisu, informací velitele zásahu a zástupců základních složek IZS, informací ČHMÚ apod.

B) Provedení analýzy hrozby možného vzniku PVR

Monitoring všech aspektů KS provádí buď Povodňová komise obce, ORP nebo kraje. Mezi oblasti monitorování patří:

- velikost území zasaženého KS,
- další vývoj hydrometeorologické situace,
- činnosti jednotlivých složek IZS v území postiženém KS,
- povodňové úseky vytipovaných krizových toků,
- záchranné a zabezpečovací práce,
- stav ohrožených vodních děl v průběhu KS,
- stavby, které mohou mít vliv na zhoršení KS.

C) Koordinace opatření realizovaných povodňovou komisí

Za koordinaci opatření zodpovídá vždy ta povodňová komise, která koordinaci provádí. Jedná se především o vedení a usměrňování jednotlivých opatření, která byla vydána. S tím souvisí i následná kontrola dosud přijatých opatření, kdy se analyzuje a vyhodnotí současný stav a efektivita přijatých opatření.

D) Varování obyvatelstva ohroženého povodní

Za samotné varování obyvatelstva ohroženého PVR zodpovídá na svém správním území buď starosta nebo starosta ORP. Jedná se o poskytování informací souvisejících s prováděním konkrétních postupů při povodni a o provádění záchranných prací.

E) Svolání členů KŠ ORP

Členové KŠ ORP jsou svoláváni mimo jiné i podle charakteru vzniklé KS. Za svolání je zodpovědný tajemník KŠ ORP, který má kromě toho za úkol i zajištění spojení s členy stálé pracovní skupiny KŠ JČK. Tím jsou posléze poskytnuty informace o stavu KS.

F) Další vyhodnocení vzniklou KS z pohledu současného dopadu na ORP

Jedná se o soustavné získávání informací a analyzování KS. Následné vyhodnocení by mělo poukázat na rozsah KS v rámci celé ORP. V součinnosti s povodňovou komisí ORP za vyhodnocení vzniku KS zodpovídá tajemník bezpečnostní rady ORP.

G) Připravit nezbytná opatření pro zajištění nouzového přežití postiženého obyvatelstva

Za zajišťování nouzového přežití obyvatelstva postiženého KS zodpovídá především tajemník KŠ kraje a tajemník KŠ ORP, kteří ve spolupráci s krajským úřadem, HZS kraje, starosty ORP a starosty postupují v souladu se vzniklou situací.

H) Zahájit činnost KŠ ORP, úvodní společná schůze

Při samotné úvodní schůzi a zahájení činnosti KŠ ORP je přítomen starosta ORP, tajemník KŠ ORP a ostatní členové KŠ ORP, kteří byli vybráni. Při úvodní schůzi se projednává především:

- stanovení způsobu dodávky potravin, zdravotnických a sociálních služeb do zasažené oblasti;
- stanovení činnosti složek IZS, orgánů a organizací;
- projednání a následné stanovení činností jednotlivých členů;
- přijetí opatření k řešení KS;
- projednání vyhlášení stavu nebezpečí;
- návrh krizových opatření KŠ;
- stanovení místa a času dalšího zasedání.

I) Předložit žádost o vyhlášení stavu nebezpečí

Žádost o vyhlášení stavu nebezpečí podává starosta ORP, který při jejím podávání spolupracuje s tajemníkem bezpečnostní rady ORP, složkami IZS, dotčenými správci

úřady a obcemi. Je zde stanoven konkrétní postup ověření o nutnosti vyhlášení stavu nebezpečí, průzkum terénu v postižených oblastech a vypracování dalšího návrhu opatření a postupů k řešení KS (10,27).

3.6.2 Postup krizových orgánů při vzniku a průběhu krizové situace

Při vyhlášení krizového stavu je MU posuzována jako KS a jsou přijímána krizová opatření pro jejich řešení. To dává ze zákona možnost orgánům krizového řízení vyhlásit například regulační opatření. Jednotlivé postupy při PVR jsou:

A) Vyhlásit stav nebezpečí z příčiny PVR

Stav nebezpečí vyhláší hejtman. Konkrétní opatření jsou přizpůsobena vzoru na dané podmínky. Dále se vyhlášení stavu nebezpečí uvede a zveřejní ve věstníku kraje a provede se kontaktování a následné informování vlády, sekretariátu bezpečnostní rady státu, ministerstvo vnitra, ministerstvo průmyslu a obchodu, sousední kraje a informování dotčených správních úřadů s územní působností v zasaženém správním obvodu.

B) Zajistit a ověřit připravenost orgánů dotčených územních samospráv (ORP, složek IZS, územních správních úřadů na území kraje a ostatních subjektů kritické infrastruktury)

Jedná se především o ověření a zajištění chodu orgánů a subjektů kritické infrastruktury. Ty mají za úkol zabezpečit základních funkce na dotčeném území v rámci své působnosti.

C) Vyhlásit krizová opatření hejtmana pro zvládnutí KS a zabezpečit samotnou realizaci

Zodpovědnost za vyhlášení a následnou realizaci má hejtman, starosta ORP a starosta obce. Při provádění opatření spolupracují KŠ kraje, krajský úřad, ORP, obce, složky IZS, správní úřady, panel NNO. Ti dle vydaných nařízení, rozhodují o konkrétních krizových opatřeních potřebných k realizaci.

D) Podat informace obyvatelstvu dotčeného správního území o vyhlášení stavu nebezpečí a vyhlášených krizových opatřeních

Jedná se o informování obyvatelstva dotčeného správního území o KS, dále o vyhlášených krizových opatřeních přijatých k řešení krizové situace. Obyvatelstvo je informováno i o regulačních opatřeních (např. dodávky elektrické energie) a o způsobu provedení krizových opatření a jejich možných dopadů (10).

E) Opatření ke zvládnutí PVR

Za jednotlivá krizová opatření zodpovídá hejtman, který při jejich realizaci spolupracuje s KŠ kraje, ORP a jejich prostřednictvím s povodňovými komisemi (obcí, ORP a kraje). Jednotlivá opatření jsou:

- soustavná činnost předpovědní a hlášené povodňové služby;
- vyrozumění a varování odvíjející se od průběhu povodně;
- provádění záchranných prací v závislosti na průběh povodně;
- soustavné informování dotčeného obyvatelstva dostupnými prostředky;
- zajištění nouzového přežití postiženého obyvatelstva (nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími prostředky);
- zajištění prací vedoucích k ochraně hrází vodních toků a VD.

F) Řízení nouzového přežití obyvatelstva

Při zajištění nouzového přežití obyvatelstva spolupracuje krajský úřad, HZS, KŠ kraje, dotčené orgány ORP, starosta obce a panel NNO. Zajištění nouzového přežití postiženého obyvatelstva se provádí v souladu s dopady vzniklé KS a mohou se vyžádat a zajistit potřeby k přidělení humanitární pomoci ze Správy státních hmotných rezerv (dále jen „SSHR“). Mimo jiné je také nezbytné zajistit dodávky tepla v objektech určených k nouzovému ubytování.

G) Přijmout opatření na ochranu obyvatelstva

Při zabezpečování nouzového přežití obyvatel v maximální možné míře obce spolupracují obecní úřad, právnické a podnikající fyzické osoby, NNO a HZS. Jedná se

především o aktivní vyhledávání osob ohrožených KS pomocí jednotek sboru dobrovolných hasičů obce, uvedení do provozu vytipovaných míst pro nouzové ubytování (zajištění vytápění objektu apod.), informování obyvatel o místech nouzového ubytování a podávání informací starostovi ORP o současném stavu v obci (zajištění nouzového ubytování) a podat další požadavky související s ochranou obyvatelstva.

H) Zabezpečit nezbytné dodávky

Za zajištění nezbytných dodávek zodpovídá hejtman, případně starosta ORP. Jedná se o přijímání a zabezpečování požadavků obcí a orgánů a zajištění nezbytných dodávek u dodavatele.

I) Zajištění evakuace osob

Zajištění evakuace osob má na starosti starosta obce, který určí v provádění evakuace konkrétní orgán. Při evakuaci se jedná především o osoby, které se nemohou samovolně evakuovat nebo o sociální zařízení (postižení, důchodci atd.).

J) Omezení nebo úplné uzavření zasažených nebo ohrožených zařízení (školy, kulturní objekty, rekreační zařízení...)

V případech, kdy KS ohrožuje chod daného zařízení, by měl zřizovatel nebo provozovatel příslušného zařízení zvážit rozhodnutí o přerušení nebo omezení výuky a jiných činností v provozovaných zařízeních.

K) Evidovat přechodný pobyt postiženého obyvatelstva

Při evakuaci zasaženého území je nezbytné evidovat přechodný pobyt postiženého obyvatelstva. Za evidování zodpovídá starosta ORP a obce, který prostřednictvím tajemníka KŠ vychází ze zpracované dokumentace.

L) Zajišťovat veřejný pořádek a bezpečnost

Nezbytnou součástí krizových opatření je zajištění veřejného pořádku. Na zajištění veřejného pořádku se podílí PČR, obecní úřad, obecní policie a po vyžádání i armáda

ČR. Jedná se především o řízení dopravy (uzávěrky, odklon, regulace) a zajištění úkonů souvisejících se zabezpečením veřejného pořádku (při evakuaci, při výdeji humanitární pomoci, zabezpečit evakuovanou oblast).

M) Zavedení přidělového systému (potraviny, voda, plyn apod.)

Při zavedení přidělového systému spolupracují krajský úřad, obecní úřad ORP, obecní úřad obce a zodpovídá za něj starosta nebo hejtman. Jde o zavedení přidělového systému pro postižené obyvatelstvo a provádění průběžné kontroly.

N) Likvidace škod KS

Po postupném zaniknutí KS provádí KŠ kraje a všechny dotčené orgány a organizace likvidaci škod. Jde především o:

- zajištění ochrany zdraví a životů postiženého obyvatelstva při nouzovém přežití;
- zajištění zdravotní posttraumatické péče;
- likvidaci uhynulých zvířat;
- zajištění další humanitární pomoci;
- zajištění likvidačních a obnovovacích prací;
- zajištění obnovy kanalizačních sítí;
- organizování nabídnuté pomoci obyvatelstva;
- vyžádání pomoci u ústředních správních úřadů v souvislosti s výše uvedenými činnostmi;
- průběžné informování obyvatelstva o všech prováděných opatření (využití dostupných hromadných prostředků).

O) Ukončit krizový stav

Úkony směřující k ukončení provádí KŠ kraje, krajský úřad, KŠ ORP, starosta obce, Složky IZS, dotčené orgány a organizace.

P) Navrácení pohotovostních zásob SSHR

Po ukončení krizového stavu se zapůjčené pohotovostní zásoby vrací SSHR. Za vrácení zodpovídá hejtman a provádí jej krajský a obecní úřad.

Q) Závěrečné vyhodnocení KS – zpracování závěrečné zprávy o KS

Závěrečné vyhodnocení provádí všechny dotčené složky IZS, orgány a organizace, které zpracovávají a předkládají dílčí zprávy o KS, vyčíslí se náklady na řešení KS a optimalizuje se operační plán (10,17,23,27,43,44,45).

4 DISKUZE

Vytvoření právních předpisů v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení bylo zásadní pro adekvátní zvládnání mimořádných událostí nebo krizových situací. Stalo se tak především po povodních v roce 1997, kdy míra zasaženého území v České republice dosahovala značných rozměrů. Teprve po nabytí účinnosti základních předpisů jako je zákon o IZS (9) a krizový zákon (10) se řešení nežádoucích situací začalo oficiálně rozvíjet na úrovních územních samosprávních celků, které byly začleněny do bezpečnostního systému státu jako jedna ze základních součástí bezpečnostní struktury. To ale neznamená, že předtím tyto celky nežádoucí situace neřešily, ani nebyly tyto postupy upraveny právními předpisy, popřípadě byly jejich postupy nesprávné nebo nedostatečné. Ovšem po nabytí účinnosti legislativy týkající se krizového řízení zákonodárce svěřil orgánům obcí pravomoci při řešení nežádoucích situací (jsou definovány jako mimořádná událost nebo krizová situace), ale v případě vyhlášení krizových stavů dále nestanovil rozlišení jednotlivých obcí. Je třeba si uvědomit, že možnosti jednotlivých obcí se do značné míry liší. Nelze očekávat stejnou reakci na krizovou situaci malých obcí I. typu a například bývalého okresního města, které je v současnosti ORP. Podmínky se liší jak po finanční, tak i po odborné a personální stránce, kdy ORP disponuje daleko většími prostředky a pro řešení této problematiky často zřizuje pracoviště krizového řízení a svého krizového pracovníka, jako odborně způsobilou osobu pro řešení problematiky v této oblasti. Bohužel se i v současnosti objevují ORP, která nemají vyčleněné finanční prostředky na zabezpečení krizových opatření a pracovník krizového řízení má náplň práce v této oblasti pouze na 0,1 pracovní náplně.

I když právní řád ukládá všem územním samosprávním celkům práva a povinnosti, sloužící k zabezpečení připravenosti na mimořádné události a krizové stavy, neřeší již v určitých aspektech jejich další členění především u obcí a neukládá jim způsob, jakým by jednotlivá opatření měla být realizována. I z tohoto důvodu vznikají mezi jednotlivými obcemi rozdíly v míře připravenosti a zajištění v oblasti bezpečnosti. V některých případech je tato problematika řešena v nedostatečné míře, přehlížena nebo

se neřeší vůbec. Je to dáno například personálním složením, kdy starosta přistupuje k řešení této problematiky individuálně a do jisté míry záleží i na tom, jaký má k této oblasti vztah. Dále je to problematika v oblasti zdrojů. Jak po personální, tak i po odborné nebo po finanční stránce. Získané informace naznačují, že zejména u nižších samosprávních celků jsou výše uvedené úkoly plněny v nedostatečné míře.

Jednou ze základních otázek diplomové práce bylo vyhodnocení, jestli je pracovník pracoviště krizového řízení dostatečně připraven na zvládnání vybrané mimořádné události a jestli by vypracovaný metodický postup byl přínosem pro možný postup při řešení této situace. Úkolem pracovníka pracoviště krizového řízení je především příprava podkladů a dokumentů v oblasti krizového řízení pro rozhodovací procesy starosty ORP. Pracovník pracoviště krizového řízení dále například připravuje, zpracovává dokumentaci a vede jednání bezpečnostní rady ORP. I jako člen krizového štábu koordinuje činnosti pracovních skupin a radí starostovi obce po stránce jak legislativní, tak i praktické.

Město Prachatice je se svými 11 172 obyvateli obcí III. typu a je bývalým okresním městem. Do jeho správy tedy spadají i okolní obce II. a I. typu. I proto nabývá na důležitosti maximalizace přípravy na mimořádné události. V rámci ORP Prachatice byl pracovníkem pracoviště krizového řízení za poslední rok vypracován plán nezbytných dodávek a způsob plnění regulačních opatření, které byly zařazeny jako součást krizového plánu ORP. Dále byla zavedena spolupráce s NNO a vytvořeny humanitární balíčky, které by byly bezplatně poskytnuty v případě krizové situace jako základní pomoc při obnově domácností postižených občanů. Vzniká tu tedy spolupráce především mezi pracovníkem pracoviště krizového řízení, nestátními NNO a Územním odborem Prachatice HZS JČK, který mimo jiné poskytuje i prostory potřebné pro uskladnění daného materiálu. Přesto ale množství dokumentace v oblasti krizového řízení na ORP Prachatice chybí.

Z poskytnutých konzultací mohu konstatovat, že připravenost pracovníka pracoviště krizového řízení, který dělá tuto činnost jen na částečný úvazek a celkově orgánů ORP Prachatice, není v mnoha ohledech dostačující. Tato problematika je odstavena na okraj činností města a není v dostatečné míře řešena. Dle mého názoru nastává chyba

především v mezerách, které se vyskytují v legislativě. Přesto, že zákonodárce stanovil starostům (ve spolupráci s ostatními orgány obce) zajistit připravenost obce na krizové situace nebo mimořádné události, neupřesnil již konkrétní činnosti, jak a v jakém rozsahu této připravenosti dosáhnout. Tato povinnost je řešena jednotlivými obcemi individuálně.

Ve správním území ORP Prachatice vyhotovil plán krizové připravenosti HZS JČK, který jej jako vzor rozeslal jednotlivým obcím na daném území. Ty dle svého posouzení mají možnost tento plán upravit přímo na své území. Ostatní subjekty plán krizové připravenosti vypracovávat nemusí. Rozhodla tak bezpečnostní rada ORP Prachatice. Další zákonem stanovené úkoly v rámci ochrany obyvatelstva se zpravidla neplní. Stává se tak na úkor snahy o rozvoj obcí v rámci svého území a zajišťování finančních prostředků do svých rozpočtů při snaze zlepšení životní úrovně občanů.

Pracoviště krizového řízení je organizační záležitost a měla by být součástí Organizačního řádu městského úřadu a je někam zařazeno. U obcí a obcí s pověřeným obecním úřadem se zpravidla nic takového téměř neřeší. Na ORP je v mnoha případech pracovník pracoviště krizového řízení zaměstnán jen na částečný úvazek a při výkonu jsou mu ještě přiděleny jiné funkce v rámci městského úřadu. Typickým příkladem je ORP Prachatice, kde tento pracovník zastává svou funkci jen částečně a dále pracuje i na jiných odděleních městského úřadu. I z tohoto důvodu je oblast krizového řízení u menších územních samospráv neefektivní a nedostatečná. Skutečný problém, ale nastává v případě vzniku mimořádné události, respektive krizové situace, kdy nedostatečnost nebo téměř naprostá absence připravenosti na tyto situace do značné míry komplikuje jejich samotné řešení a snahu eliminace způsobených škod nebo zamezení vzniku nežádoucí situace. Jak při prevenci a přípravě, tak i při řešení především krizových situací by měl pracovník pracoviště krizového řízení hrát stěžejní roli po odborné stránce a měl by být schopen při těchto situacích radit starostovi obce při řešení krizové situace jak po praktické, tak i po legislativní stránce.

V diplomové práci jsou řešeny dvě výzkumné otázky. Zvyšuje se riziko ohrožení chráněných zájmů nepřipraveností pracovníka krizového řízení při řešení vybraných mimořádných událostí ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice?

A zvyšuje existence dokumentace metodického postupu možnost efektivní spolupráce mezi pracovníkem krizového řízení a základními složkami integrovaného záchranného systému? Cílem těchto otázek je zjistit, zda je výše uvedený krizový pracovník v dostatečné míře připraven na zvládnutí vybrané MU. Po provedení konzultací s vybranými odborníky v této oblasti, je výstupem diplomové práce metodický postup obsahující především postup vybraných subjektů co a jak při vybrané MU činit. Díky postupně získaným zkušenostem by se pak metodika měla aktualizovat, doplňovat a upřesňovat. Při shromažďování informací týkajících se tématu diplomové práce byla oslovena Bc. Věra Mikešová, která byla v předešlém roce přijata na obecní úřad ORP Prachatice jako pracovník pracoviště krizového řízení. Díky těmto informacím bylo možné posoudit a vyhodnotit současný stav krizové připravenosti a vyhnout se oblastem, které jsou již zpracovány. Z výsledků vyšly některé skutečnosti, které udaly další směr ve zpracování diplomové práce.

Jak už bylo výše uvedeno, výsledkem diplomové práce je metodický postup při vybrané MU. Pro určení druhu MU byl osloven kpt. Ing. Jaromír Habásko působící na pracovišti prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení HZS JČK, Územního odboru Prachatice. Výběr byl podmíněn četností v porovnání s rozsahem vzniklých MU. Z vyhodnocení vzešla jako nejvíce závažná povodeň velkého rozsahu, která je v porovnání s ostatními MU daleko větší hrozbou. Především proto, že vodní toky nejsou stále v dostatečné míře upraveny na průtoky minimálně stoletých vod, byly povodně velkého rozsahu vytipovány jako nejpravděpodobnější a nejvyšší hrozba, neboť následky působení povodně velkého rozsahu ohrožuje životy lidí, majetek i životní prostředí. Pro vznik povodní velkého rozsahu na území města Prachatice jsou stěžejním faktorem meteorologické a hydrologické jevy jak v Jihočeském, tak ale také v sousedním Plzeňském kraji. Jedná se především o letní a podzimní povodně, které jsou charakteristické svým krátkým trváním na poměrně malém území, za to ale s velkou intenzitou, které se mohou vyskytnout i na menších tocích. Dále zimní a jarní povodně způsobené táním sněhové pokrývky, zejména v kombinaci s vydatnými dešťovými srážkami, které se nejvíce vyskytují na podhorských tocích. Na správním území ORP Prachatice je stanoveno několik potencionálních záplavových území.

Z hlediska možného vzniku MU a KS a jejich řešení je to zejména záplavové území v povodí řeky Blanice, a to téměř po celém správním území včetně Vodního díla Husinec. Dále je to soustava rybníků a vodních nádrží v oblasti Netolicka a Lhenicka s vodního díla Třebanice. Tato vodní díla mohou být pak zdrojem dalšího povodňového nebezpečí (vzniku zvláštní povodně), buď z důvodu nedostatečné kapacity přelivných objektů nebo zhoršujícího se technického stavu či zanedbané údržby.

Ze zatím získaných informací, byly určeny další postupy. Pro odbornou stránku věci byl osloven především pan Ing. Aleš Kudlák, který svými odbornými radami a připomínkami napomohl nastínit strukturu diplomové práce jako takové. Dále poukázal na správnost postupů a jednotlivých struktur orgánů krizového řízení v praktické části. Pro některé informace do praktické části byla oslovena i paní Ing. Marta Spálenková. Její pomocí se upřesnily některé nepřesnosti. Všechny získané informace a postupy nastínily složení praktické části diplomové práce.

Nejprve byl stanoven návrh složení odborných pracovních skupin za průběhu vybrané MU v KŠ ORP Prachatice. Toto složení je specifické především zaměřením pracovních skupin, které jsou složeny dle možností Městského úřadu v Prachaticích, ale také proto, na jakou oblast se zaměřují. Hlavním důvodem návrhu čtyř základních pracovních skupin (kromě povodňové komise ORP Prachatice) bylo kompletní pokrytí všech oblastí, do kterých orgány krizového řízení zasahují. Vedoucí jednotlivých odborných skupin jsou jmenováni starostou obce. Ostatní členové odborných pracovních skupin jsou stanoveni vedoucími odborných pracovních skupin v takovém rozsahu, aby mohli v dostatečném rozsahu plnit úkoly, které jim byly uloženy. Úkoly a kompetence povodňové komise ORP Prachatice jsou uvedeny zvlášť především proto, že i když je do struktury KŠ také začleněna jako odborná pracovní skupina, přebírají při řešení vzniklé KS hlavní roli.

Dále jsou zde uvedeny postupy všech dotčených orgánů krizového řízení, při řešení vybrané MU, u které je vyhlášen KS (stav nebezpečí). Jednotlivé postupy pracovníka pracoviště krizového řízení jsou začleněny do této struktury. Můžeme si z ní odvodit množství a způsob spolupráce mezi složkami IZS jako takovými a pracovníkem pracoviště krizového řízení v případě před a při krizové situaci. Spolupráce probíhá

většinou jen za krizových stavů a nepřímo. Pracovník pracoviště krizového řízení připravuje podklady a dokumentaci v oblasti krizového řízení pro rozhodovací procesy starosty a plní další úkoly mu stanovené starostou. Jako člen KŠ, v případě MU přerůstající v krizový stav a po jeho vyhlášení koordinuje činnost pracovních skupin KŠ. Dále navrhuje a spolupracuje na rozhodnutích předsedy KŠ, který ve výsledku reaguje na požadavky velitele zásahu jednotek IZS v oblasti logistiky i legislativních úkonů při záchranných a likvidačních pracích v místě zásahu.

Právě k tomu by pracovníkovi pracoviště krizového řízení měla napomoci dokumentace v praktické části diplomové práce, která se zaměřuje na strukturu BR a KŠ, návrh jejich složení a návrh složení povodňové komise, která se v době povodně velkého rozsahu (vybraná mimořádná událost) stává součástí krizového štábu. Dále by mu měla pomoci při orientaci v postupech jednotlivých orgánů krizového řízení při hrozbě vzniku vybrané MU a následném vyhlášení krizového stavu (stav nebezpečí).

5 ZÁVĚR

V diplomové práci je řešena problematika absence metodických postupů pracoviště krizového řízení ORP Prachatice při postupu a řešení MU na svém správním obvodu. Z toho vyplývá, že při vzniku, průběhu a provádění následných záchranných a likvidačních prací u vybrané MU nemusí být postup pracovníka krizového řízení jednotný s vybranými složkami IZS a ostatními dotčenými orgány krizového řízení, nebo není dostatečně efektivní.

Základním cílem je analyzování konkrétních postupů pracovníka odboru krizového řízení v ORP Prachatice při vzniku vybrané MU. Po vyhodnocení informací získaných z legislativních zdrojů a řízených rozhovorů je možné zodpovědět obě výzkumné otázky stanovené v diplomové práci.

První výzkumná otázka řeší připravenost pracovníka pracoviště krizového řízení. V případě, že pracovník krizového řízení není v dostatečné míře připraven na řešení vybrané MU, riziko ohrožení chráněných zájmů se do značné míry zvýší. V rámci ORP Prachatice zastává jak poradní, tak i řídicí funkci při řešení nežádoucí situace a jeho odborné znalosti v této problematice jsou nezbytné pro adekvátní zvládnutí vybrané MU.

Druhá otázka řeší možnost využití dokumentace s metodickým postupem, který by stanovil efektivní spolupráci mezi pracovníkem krizového řízení, základními složkami IZS a ostatními dotčenými orgány krizového řízení. Na základě analýzy výsledků je jednoznačně možné potvrdit, že vyhotovení metodického postupu má pozitivní vliv na řešení vybrané MU. Množství jednotlivých postupů orgánů krizového řízení a jejich provázanost je značné a i samotný charakter MU se může do určité míry lišit. Proto je mnohem efektivnější využít již zpracované dokumentace k lepší orientaci při jednotlivých postupech.

Na závěr je možno zmínit, že tato diplomová práce obsahuje informace se souhrnem úkolů a opatření orgánů krizového řízení při zvládnání vybrané MU ve správním obvodu ORP Prachatice. Dále je zde charakterizován návrh na organizační strukturu krizových

orgánů ORP Prachatice při zvládnání vybrané MU. Výše uvedené návrhy na jednotlivé postupy a struktury poslouží jako orientační materiál pro pracovníka pracoviště krizového řízení ORP Prachatice.

6 POUŽITÉ ZDROJE

1. KOZLER, Josef a Jan MATĚJKA. *Ekonomika, management, marketing*. 2. vyd. Havlíčkův Brod: FRAGMENT, 1998, s. 126-129. ISBN 80-7200-320-8.
2. ŠENOVSKÝ, Michail a Vilém ADAMEC. *Právní rámec krizového managementu: Management záchranných prací*. 2. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007, s. 16. SPBI SPEKTRUM, 39. ISBN 80-86634-67-1.
3. ČESKO. Ústavní zákon č. 110 ze dne 22. Dubna 1998 o bezpečnosti České republiky In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5386. Dostupné také z:
<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=46612&fulltext=&nr=110~2F1998&part=&name=&rpp=15#local-content>.
4. MÚ ROŽNOV P/R. Krizové řízení ve veřejné správě. *Oficiální stránky města Rožnov pod Radhoštěm* [online]. 2013 [cit. 2013-12-08]. Dostupné z: <http://www.roznov.cz/odbory/krizove-rizeni/KR-ve-verejne-sprave.pdf>.
5. HORÁK, Rudolf, Miroslav KRČ, Radek ONDRUŠ a Lenka DANIELOVÁ. *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. Praha: Linde Praha, a. s., 2004, s. 17. ISBN 80-7201-471-4.
6. SMETANA, Marek, KRATOCHVÍLOVÁ Danuše ml. a KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše. *Havarijní plánování: Varování, evakuace, poplachové plány, povodňové plány*. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 978-80-251-2989-0.
7. ČESKO. Nařízení vlády k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 132, s. 7200. Dostupné také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=49969&fulltext=&nr=462~2F2000&part=&name=&rpp=15#local-content>.
8. ŠENOVSKÝ, Michal, ADAMEC, Vilém a VANĚK, Michal. *Bezpečnostní plánování*. Ostrava: Sdružení a bezpečnostního inženýrství, 2006, s. 37-39. SPBI spektrum, 48. ISBN 80-86634-52-4.

9. ČESKO. Zákon č. 239 ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3461. Dostupné také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=49556&fulltext=&nr=239~2F2000&part=&name=&rpp=15#local-content>.
10. ČESKO. Zákon č. 240 ze dne 28. června 2000 o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3475. Dostupné také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=49557&fulltext=&nr=240~2F2000&part=&name=&rpp=15#local-content>.
11. REKTORČÍK, Jaroslav. *Krizový management ve veřejné správě: Teorie a praxe*. Praha: Ekopress, 2004, s. 83-85. ISBN 80-86119-83-1.
12. ZEMAN, Miloš a Otakar J. MIKA. *Integrovaný záchranný systém*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, 2007, s. 7-26. ISBN 978-80-214-3448-6.
13. Orgány krizového řízení: krizové řízení. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2010 [cit. 2014-02-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/organy-krizoveho-rizeni.aspx>.
14. Obce s rozšířenou působností. *RISY.cz* [online]. 2012 - 2014 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/ustecky-kraj/verejna-sprava/spravni-cleneni/obce-s-rozsir-pusobnosti/>.
15. TURČÍN, Jiří. K zákonným zmocněním k vydávání nařízení obcí. *Ministerstvo vnitra České republiky: Moderní úřad* [online]. 2010 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/k-zakonnym-zmocnenim-k-vydavani-narizeni-obci.aspx>.
16. ČESKO. Ústavní zákon č. 1 ze dne 16. prosince 1993 Ústava České republiky In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 1. Dostupné také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=40450&fulltext=&nr=1~2F1993&part=&name=&rpp=15#local-content>.
17. ČESKO. Zákon č. 128 ze dne 12. listopadu 2000 o obcích (obecním zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1737. Dostupné také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=49296&fulltext=&nr=128~2F2000&part=&name=&rpp=15#local-content>.

18. HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk s.r.o, 2010, s. 135. ISBN 978-80-7380-263-9.
19. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010*. ČR: Svaz měst a obcí České republiky, 2010, s. 19. ISBN 978-80-254-8660-3.
20. LACINA, Karel. *Vybrané kapitoly ze soudobého řízení měst a obcí*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2002, s. 14-15. ISBN 80-7194-495-5.
21. ČESKO. Nález ústavního soudu č. 576 ze dne dubna 2001 směnečné rukojemství obce a samostatné spravování obce zastupitelstvem In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000 Dostupné také z: <http://www.zakony.cz/judikatyns-25-Cdo-576-2000-GNS20023551/>.
22. KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. 1. vyd. Praha: Linde Praha a.s., 2007, s. 207. ISBN 978-80-7201-665-5.
23. ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 104, s. 2736. Dostupné také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=39601&fulltext=&nr=553~2F1991&part=&name=&rpp=15#local-content>.
24. Kadečka, S. In Břeň, J., Cogan, R., Galuška, P. a kol. *Obce 2006-2007*. Praha: ASPI, a.s., 2006, str. 50. ISBN 80-7357-075-0.
25. BŘEŇ, Jan. *Starosta a jiné orgány obce: Průvodce pro nové zastupitele obcí. Veřejná správa online: Deník veřejné správy*[online]. Praha: Triada, spol. s r. o., 2014 [cit. 2014-03-15]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6292738>.
26. BRAVENEC, Roman. *Místo a úloha orgánů obce při přípravě na mimořádné události a krizové stavy*. České Budějovice, 2013. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích Zdravotně sociální fakulta. Vedoucí práce doc. Dr. rer. nat. Friedo Zölzer.
27. ČESKO. Zákon č. 254 ze dne 28. června 2001 o vodách a ve znění pozdějších předpisů (vodní zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 98, s. 5617. Dostupné také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=51514&fulltext=&nr=254~2F2001&part=&name=&rpp=15#local-content>.

28. POVODŇOVÁ KOMISE ORP A MĚSTA CHEB. *Město Cheb: Oficiální internetové stránky města* [online]. 2014 [cit. 2014-03-19]. Dostupné z: <http://www.mestocheb.cz/povodnova-komise-orp-a-mesta-cheb/os-5492/p1=3621>.
29. ŠENOVSKÝ, M, V ADAMEC a Z HANUŠKA. *Integrovaný záchranný systém*. 2. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007, s. 26-28. SPBI spektrum, 40. ISBN 978-80-7385-007-4.
30. *Řešení mimořádných událostí a krizových situací: Příručka pro starosty obcí a referenty prevence Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska*. Praha: Ministerstvo vnitra, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2006.
31. Postavení a úkoly obce při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. *HZS Olomouckého kraje* [online]. 2010 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/postaveni-a-ukoly-obce-pri-priprave-na-mimoradne-udalosti-a-pri-provadeni-zachrannych-a-likvidacnich-praci.aspx>.
32. MINISTERSTVO VNITRA – GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030*. Praha, 2013, 5 s. Dostupné z: <http://www.google.com/cse?cx=015489265366623571386%3Aizzrwwg3bmqm&q=Koncepce+ochrany+obyvatelstva+do+roku+2020+s+v%C3%BDhledem+do+roku+2030&ok.x=0&ok.y=0&ok=ok#gsc.tab=0&gsc.q=Koncepce%20ochrany%20obyvatelstva%20do%20roku%202020%20s%20v%C3%BDhledem%20do%20roku%202030&gsc.page=1>.
33. ČESKO. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380 ze dne 9. srpna 2002 k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 133, s. 7730. Dostupné také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=53776&fulltext=&nr=380~2F2002&part=&name=&rpp=15#local-content>.
34. KOPECKÝ, M *Ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí: Příloha 8. Studijní materiály OOMU*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci Pedagogická

- fakulta, 47 s. Dostupné z: http://www.pdf.upol.cz/fileadmin/user_upload/PdF-katedry/KAZ/FRVS/21_Priloha_8_Studijni_materialy_OOMU_Kopecky.pdf.
35. Úkoly obcí v oblasti ochrany obyvatelstva. *HZS Olomouckého kraje* [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010 [cit. 2014-03-17]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/ukoly-obci-v-oblasti-ochrany-obyvatelstva.aspx>.
36. *Sebeochrana obyvatelstva ukrytím: Metodická pomůcka pro orgány státní správy, územní samosprávy, právnické osoby a podnikající fyzické osoby* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2001, s. 5 [cit. 2014-03-17]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/sebeochrana-ukrytim.aspx>.
37. Jak číst rozpočet obce: Proč se zabývat rozpočty. *Rozpočet obce* [online]. 2013 [cit. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/jak-cist-rozpocet-obce>.
38. PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance: veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008, 263 - 265. ISBN 978-80-7357-351-5.
39. ČESKO. Vyhláška Ministerstva financí č. 324 ze dne 2. července 2002 o rozpočtové skladbě a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 118, s. 6909. Dostupné také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=53670&fulltext=323~2F2002~20Sb.~202002.&nr=&part=&name=&rpp=15#local-content>.
40. Příručka pro školení starostů. In: [online]. Praha, 2011 [cit. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/file/163>.
41. KUDLÁK, A., HORÁK, J. Finanční zabezpečení krizových situací na úrovni obce, In *Sborník mezinárodní konference CATE 2011 Bezpečnostní management a společnost*, 2011, Brno, s. 309–316, ISBN: 978-80-7231-790-5.
42. ČESKO. Zákon č. 12 ze dne 16. ledna 2002 o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o státní pomoci při obnově území). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 7, s. 330. Dostupné také z:

<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=52640&fulltext=&nr=12~2F2002~20Sb.&part=&name=&rpp=15#local-content>.

43. ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 91, s. 4086. Dostupné také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=67272&fulltext=&nr=273~2F2008&part=&name=273~2F2008&rpp=15#local-content>.
44. ČESKO. Zákon č. 241 ze dne 29. června 2000 o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3488. Dostupné také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=49558&fulltext=&nr=241~2F2000&part=&name=&rpp=15#local-content>.
45. ČESKO. Vyhláška č. 247 ze dne 22. června 2001 o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 95, s. 5490. Dostupné také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonInfo.jsp?idBiblio=51501&fulltext=&nr=247~2F2001&part=&name=&rpp=15#local-content>

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Krizové stavy podle legislativy ČR.....	23
Tabulka 2 – Návrh složení bezpečnostní rady ORP Prachatice.....	31
Tabulka 3 – Návrh krizového štábu ORP Prachatice.....	33
Tabulka 4 – Povodňový orgán ORP Prachatice.....	34

Seznam obrázků

Obrázek 1: Přejít MU v KS.....	23
Obrázek 2: Schéma struktury obce.....	27
Obrázek 3: Návrh organizační struktury krizového štábu.....	47
Obrázek 4: Návrh na organizační struktury povodňové komise ORP Prachatice	48
Obrázek 5: Návrh na organizační strukturu ekonomické odborné skupiny.....	53
Obrázek 6: Návrh na organizační strukturu organizační odborné skupiny.....	54
Obrázek 7: Návrh na organizační strukturu skupiny pro evakuaci a nouzové přežití..	55
Obrázek 8: Návrh na organizační strukturu skupiny pro evakuaci a nouzové přežití..	56

7 PŘÍLOHY

Příloha A Řízený rozhovor s kpt. Ing. Jaromírem Habáskem (pracoviště prevence, OOB a KŘ ÚO HZS JČK Prachatice)

1) Zvyšuje existence dokumentace metodického postupu možnost efektivní spolupráci mezi pracovníkem krizového řízení a základními složkami integrovaného záchranného systému?

Složky IZS přímo nespolupracují s pracovníkem KŘ (pouze v případě KS a to nepřímo). Pracovník KŘ připravuje podklady a dokumenty v oblasti krizového řízení pro rozhodovací procesy starosty ORP při řešení krizových situací, připravuje, zpracovává dokumentaci a vede jednání bezpečnostní rady ORP a jako člen KŠ (dle funkce- Věra je tajemník KŠ) v případě mimořádné události přerůstající v krizový stav a po jeho vyhlášení koordinuje činnost pracovních skupin KŠ, navrhuje a spolupracuje na rozhodnutích předsedy KŠ (starosta), který vlastně reaguje na požadavky velitele zásahu jednotek IZS v oblasti logistiky i legislativních úkonů při záchranných a likvidačních pracích v místě zásahu.

Když máte na něco metodiku je to vždy výhoda!!!

2) Jaká mimořádná událost má ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice největší dopad na chráněné zájmy (život, zdraví, majetek, životní prostředí)?

Vzhledem k faktu, že vodní toky nejsou stále v potřebném množství upraveny na průtoky minimálně stoletých vod, byly povodně velkého rozsahu vytipovány jako nejpravděpodobnější a nejvyšší hrozba, neboť následky působení povodně velkého rozsahu ohrožuje životy lidí, majetek i životní prostředí. Pro vznik povodní velkého rozsahu na ORP Prachatice jsou v naprosté většině případů rozhodující meteorologické a hydrologické příčinné jevy v Jihočeském kraji a dále na území Plzeňského kraje, z něhož se v převážné většině šíří. Letní povodně způsobené dlouhotrvajícími

regionálními dešti, nebo krátkodobými srážkami velké intenzity (často i přes 100 mm za několik málo hodin) zasahující poměrně malá území, vyvolávají vznik povodní velkého rozsahu na regionální úrovni. Bouřkové povodně v letním období způsobené krátkodobými srážkami velké intenzity, zasahující taktéž poměrně malá území. Mohou se vyskytovat kdekoliv i na malých vodních tocích. Zimní a jarní povodně způsobené táním sněhové pokrývky, zejména v kombinaci s vydatnými dešťovými srážkami se nejvíce vyskytují na podhorských tocích. Na teritoriu ORP Prachatice je lokalizováno několik potenciálních záplavových území. Z hlediska možného vzniku mimořádné události a následně KS a jejího řešení je to zejména záplavové území v povodí řeky Blanice (km 22,053 - 57,588) včetně VD Husinec, soustava rybníku a vodních nádrží v oblasti Netolicka a Lhenicka s VD Třebanice. Tato vodní díla mohou být pak zdrojem dalšího povodňového nebezpečí (vzniku zvláštní povodně), buď z důvodu nedostatečné kapacity přelivných objektů nebo z důvodu špatného technického stavu či zanedbané údržby.

3) Podle čeho jste postupoval při výběru mimořádné události (četnost nebo zranitelnost třeba u povodní)?

Dle statistik, analýzy vzniku mimořádných událostí a po posouzení odbornými gestory, byla pro krizové plánování v ORP Prachatice vytipována dominantní rizika, která mohou iniciovat vznik mimořádné události a následně krizové situace. Z hlediska četnosti, rozsahem škod, a dopadem na zdraví, životy obyvatel, hospodářského zvířectva, infrastrukturu i životní prostředí byly jako nejrizikovější stanoveny povodně velkého rozsahu. Tato mimořádná událost může velmi rychle přerůst v těžko zvládnutelnou situaci, která bude vyžadovat vyhlášení krizového stavu.

4) Jaké si myslíte, že má výše vybraná mimořádná událost dopady na:

A) Obyvatelstvo

- Možnost úmrtí a poškození zdraví u velkého počtu osob, které nestačily evakuovat, spojené s jejich nesnadným nebo nemožným vyhledáním,
- těžké psychické narušení dlouhodobě evakuovaných bez jakýchkoliv prostředků,

- nedostatek pitné vody a vody pro osobní hygienu,
- vznik epidemií na postiženém a okolním území, což ohrožuje životy a zdraví obyvatelstva i na nepostiženém území.

B) Stavby

- Zborcení,
- poškození, narušení statiky.

C) Produktivní oblasti

- Omezení výroby,
- zastavení výroby,
- nedostatek energií, prostředků a služeb na postiženém a okolním území,
- narušení činnosti výrobních potravinářských a zemědělských podniků, které obhospodařují zemědělské plochy a zabezpečují chov hospodářských zvířat k zajištění nezbytné produkce základních potravin.

D) Kulturní památky

- Poškození,
- nenávratné škody.

E) Sítě infrastruktury

- Vysoké nároky na správní úřady k zabezpečení života všech kategorií obyvatelstva zvláště na evidenci postiženého obyvatelstva s cílem postupného zabezpečení všech služeb a správních opatření,
- narušení funkčnosti veřejné dopravní soustavy,
- narušení dodávek základních potravin a zdravotnického materiálu,
- likvidace téměř všech sociálních služeb a jistot evakuovaného občana ze zaplaveného území a dalších občanů v bezprostřední blízkosti zaplaveného území.

F) Technologické sítě

- poškození, zhroucení, přetížení atd.

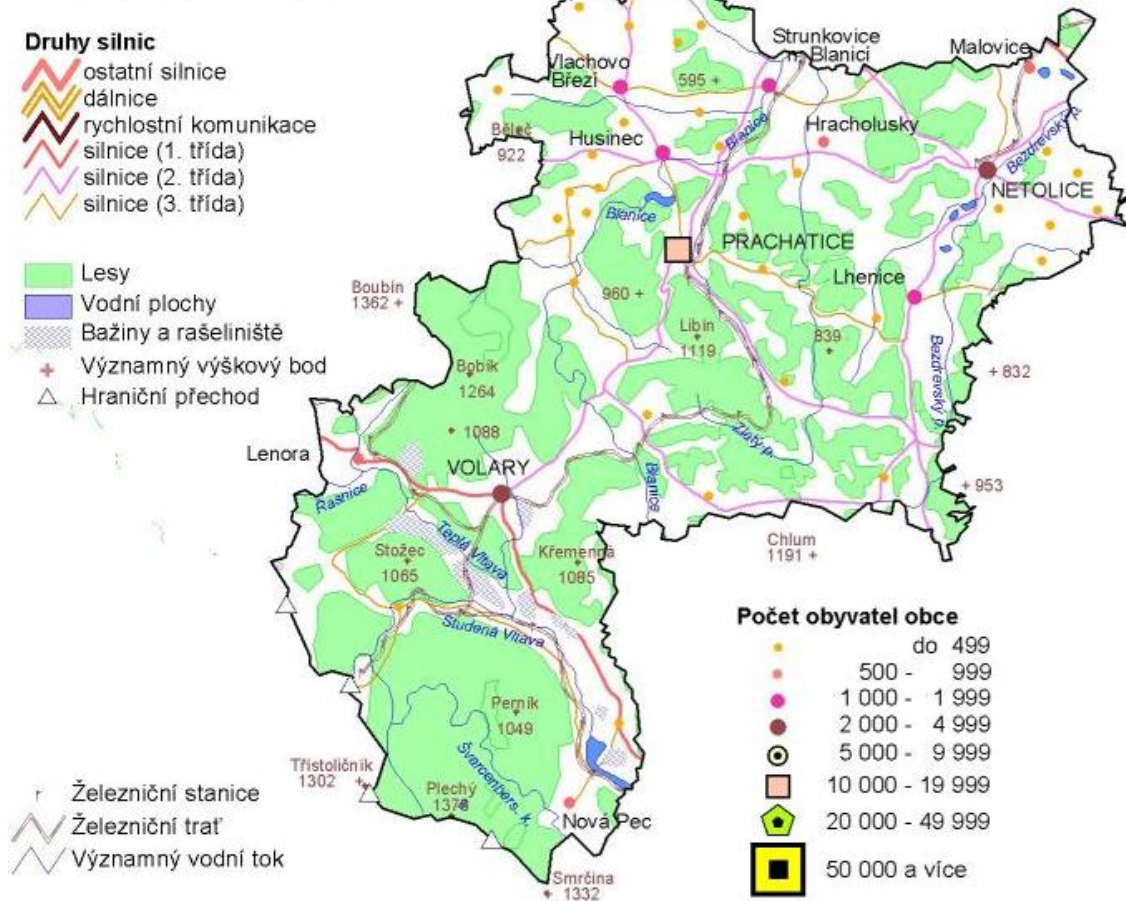
G) Životní prostředí

- Zničené životní prostředí ve velkém rozsahu násobené silnými nánosy bahna, trosek a s hrozbou vzniku epidemií, epizootií a epifytií vyplývajících z velkých ztrát zvěře, domácích zvířat a tlejících organických látek a možných úniků nebezpečných chemických látek.
- Složitý návrat flóry a fauny do původních lokalit včetně obnovy chráněných území.

Příloha B Grafické znázornění rizikových oblastí

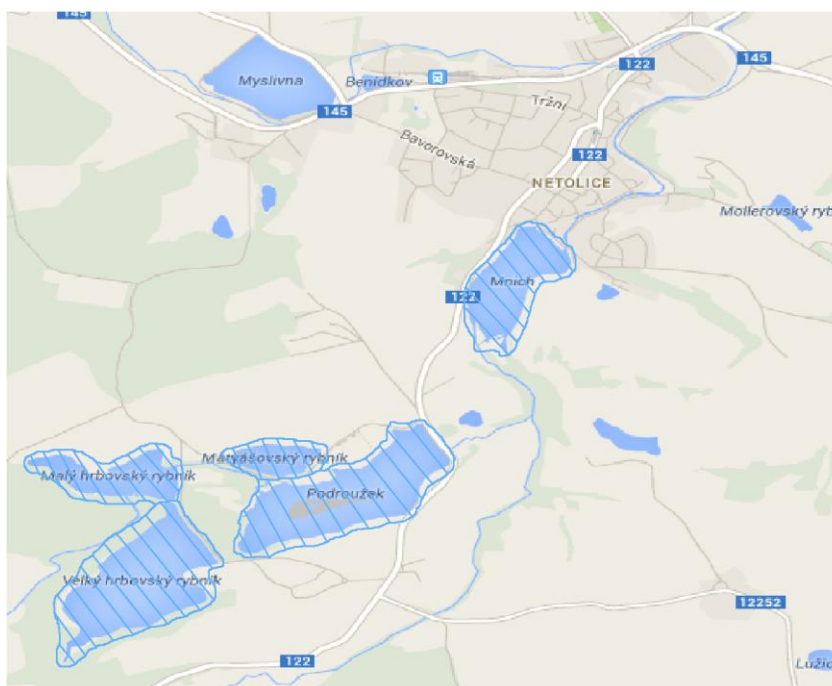
Správní obvod Prachatice

obecně-geografická mapa

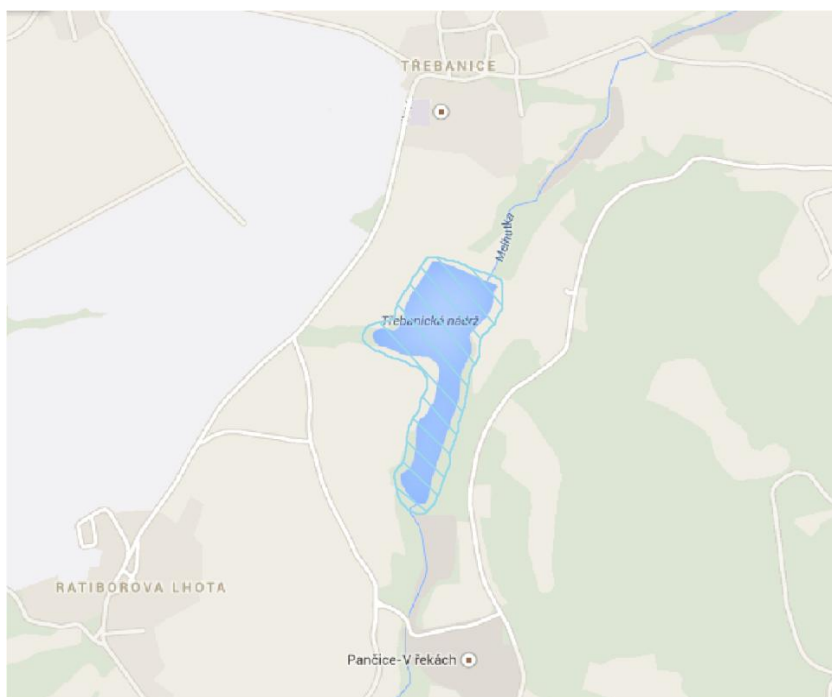
Obr. 1: Správní obvod obce s rozšířenou působností Prachatice

Zdroj: Český statistický úřad

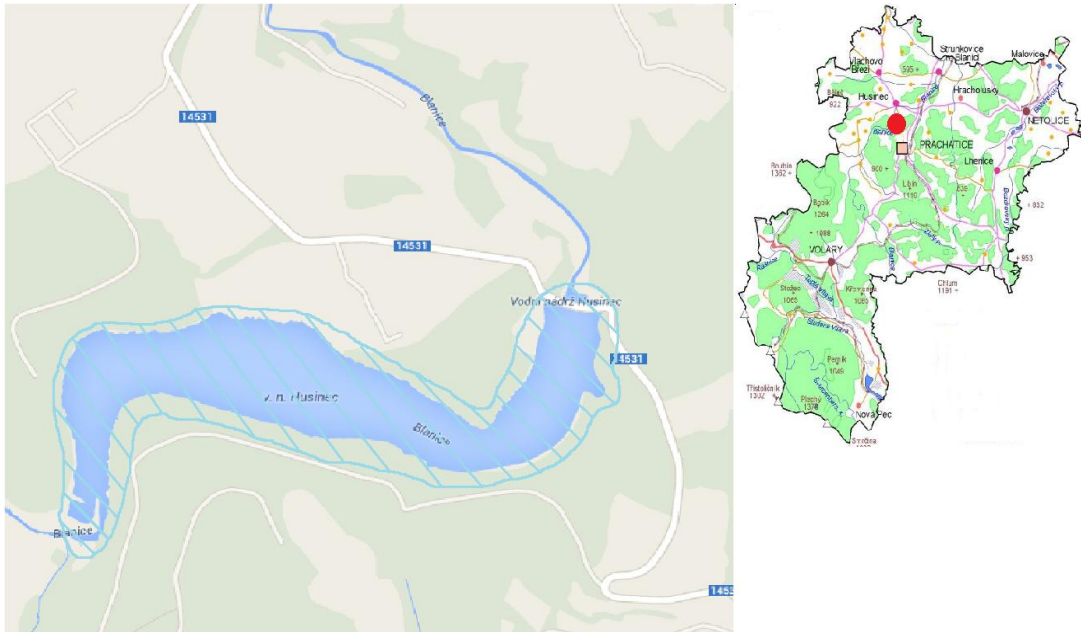
Obr. 2: Soustava rybníků a vodních nádrží v oblasti Netolicka a Lhenicka.

Zdroj: Vlastní.

Obr. 3: Vodní dílo Třebanice.

Zdroj: Vlastní

Obr. 4: Vodní dílo Husinec.

Zdroj: Vlastní

Obr. 5: Povodí řeky Blanice (ř.km 22,053 - 57,588)

Zdroj: Vlastní

Příloha C Řízený rozhovor s Bc. Věrou Mikešovou (referent krizového řízení ORP Prachatice)

Výzkumná otázka:

- 1) Zvyšuje se riziko ohrožení chráněných zájmů nepřipravenost pracovníka krizového řízení při řešení vybraných mimořádných událostí ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice?
- 2) Zvyšuje existence dokumentace metodického postupu možnost efektivní spolupráci mezi pracovníkem krizového řízení a základními složkami integrovaného záchranného systému?

Metodické postupy, je velice záslužná věc, nejen pro pracovníky KŘ nýbrž pro všechny oblasti. V případě krizového řízení je vytváření metodik ať už pro jednotlivé krizové situace či mimořádné události. Metodiky obsahují především postup složek co a jak při krizové situaci činit. Díky postupně získaným zkušenostem se metodiky aktualizují, doplňují, upřesňují. Každá metodika pro krizovou situaci je přínosem tyto metodiky je potřeba stále aktualizovat a upravovat.

Pracovník krizového řízení spolupracuje se složkami IZS. Základní složky IZS jsou součástí Bezpečnostní rady ORP Prachatice. Pracovník krizového řízení je v úzkém spojení především s HZS v případě ORP PT s ÚO HZS Prachatice. Spolupráce s HZS je z velké části především v rámci KP ORP Prachatice. HZS ve spolupráci s pracovníkem KŘ vytváří KP ORP Prachatice (v případě Prachatic byl KP zpracován pouze HZS). Vyjma plánu nezbytných dodávek a regulačních opatření. Po mém nástupu (prac. kriz. říz.) do pracovního poměru začala spolupráce mezi prac. kriz. říz. a HZS na KP ORP PT. Pracovník krizového řízení zpracoval plán nezbytných dodávek a regulačních opatření, které jsou nedílnou součástí krizového plánu. Ve spolupráci s HZS dochází k aktualizaci jednotlivých částí KP.

Spolupráce s PČR v případě vzniku MU je především v oblasti ochrany veřejného pořádku, pomoc při provádění evakuace, dopravní omezení. Atd

ZZS – ochrana zdraví obyvatel.....

V roce 2013 byla navázána spolupráce na území ORP Prachatice s pracovníkem KŘ a s NNO (nestátní neziskové organizace). (Český červený kříž, Farní charita Prachatice)
V rámci spolupráce byl vytvořen sklad humanitární pomoci.

Spolupráce pracovníka KŘ s NNO – ochrana obyvatel

- informovanost obyvatel (vytváření propagačních materiálů v souvislosti s ochranou obyvatelstva), distribuce informací mezi obyvatele zasažené MU,
- při MU- zajišťují psychosociální pomoc,
- zajišťují distribuci věcných prostředků,
- zajišťují místní šetření,
- pomoc při provádění záchranných a likvidačních pracích,
- spolupráce v příjmových střediscích.

Příloha D Návrh na organizační schéma odborných pracovních skupin.

Druh pracovní skupiny	Vedoucí pracovní skupiny	Člen pracovní skupiny	Okruh činností
<p>Ekonomická skupina</p>	<p>Vedoucí odboru financí</p>	<p>Hlavní účetní oddělení účetnictví a poplatků, odborný referent oddělení majetkového, vedoucí odboru investic, vedoucí provozního oddělení</p>	<p>Koordinovat přidělování dotací, státních příspěvků a humanitární pomoci a zabezpečit jejich realizaci v rámci jednotlivých odborných pracovních skupin.</p> <p>Vyžádat od postižených obcí ve svém správním obvodu součet vzniklých škod v důsledku KS.</p> <p>Vést evidenci škod vzniklých v důsledku KS.</p> <p>Vést evidenci prvotních nákladů na jejich eliminaci a likvidaci.</p> <p>Evidovat přijímané, skladované a dále distribuované věcné zdroje.</p> <p>Založení a vedení konta pro finanční výpomoc a evidovat přijímané finanční zdroje. Zajistit správné přerozdělování konta.</p> <p>Ve spolupráci s obcemi zabezpečovat poskytnutí mimořádné peněžité výpomoci občanům v hmotné nouzi.</p> <p>Vést syntetický účet za účelem příjmu, skladování a vydávání surovin, materiálů a jiného zboží souvisejícím s řešením KS.</p>

Druh pracovní skupiny	Vedoucí pracovní skupiny	Člen pracovní skupiny	Okruh činností
Skupina podílející se na evakuaci a nouzovém přežití	Vedoucí odboru sociálních věcí	Odborný referent oddělení správních evidencí, odborný referent oddělení školství, odborný referent oddělení sociální péče	<p>Evidovat organizovaně nebo samovolně evakuované osoby.</p> <p>Vést evidenci školských a jiných zařízení s možností využití pro nouzové ubytování.</p> <p>Zajistit spolupráci a podílení se při poskytování humanitární pomoci s NNO.</p> <p>Koordinovat přednostní zásobování školských a jiných sociálních zařízení.</p> <p>Podílet se na zajištění nouzového přežití postiženého obyvatelstva s HZS a NNO.</p>

Druh pracovní skupiny	Vedoucí pracovní skupiny	Člen pracovní skupiny	Okruh činností
Skupina pro zajištění logistiky	Vedoucí odboru komunikačních služeb a dopravy	Vedoucí oddělení dopravně správních agend, referent silničního hospodářství, vedoucí oddělení komunálních služeb	<p>Vytvořit přehled o všech dopravních a mechanizačních prostředcích v organizacích vedených městem.</p> <p>Evidovat stav využitelnosti vozového parku pro výjezdy členů KŠ.</p> <p>V případě potřeby vypomáhat složkám IZS se zajištěním jejich dopravních služeb.</p> <p>Podílet se v rozmezí své působnosti na zabezpečení dopravy ve svém správním obvodu (vymezit uzavírky, objízdné trasy, náhradní autobusové zastávky).</p>

Druh pracovní skupiny	Vedoucí pracovní skupiny	Člen pracovní skupiny	Okruh činností
Organizační skupina	Vedoucí kanceláře starosty	IT technik, odborný referent kanceláře starosty, vedoucí živnostenského odboru,	<p>Podílet se s řídicí skupinou na přípravě informací pro veřejnost v součinnosti s KŠ.</p> <p>Poskytování aktuálních informací všem dostupným sdělovacím prostředkům a médiím, poskytovat informace od tajemníka KŠ a zabezpečovat informování veřejnosti.</p> <p>Zabezpečovat administrativně-personální podporu KŠ.</p> <p>Zpracovat dle požadavků řídicí skupiny KŠ přehled podnikajících fyzických osob a právnických osob, jejichž činnost může přispět ke zvládnutí KS.</p> <p>Zabezpečovat provoz a údržbu informačních a komunikačních systémů.</p> <p>Spolupracovat při vytváření, vedení a využívání mapových a grafických znázornění KS.</p> <p>Zabezpečovat komunikační podporu mezi členy KŠ a členy stálé pracovní skupiny KŠ.</p>

Příloha E Postup povodňových orgánů při řešení krizové situace.

Pořadové číslo	Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů (§, odst. písm.)	Uložená opatření
Povodňová komise obce (uložená opatření)		
1	§ 78 odst. 3 písm. f) vodního zákona	Organizuje a zabezpečuje hláskou povodňovou službu a hlídkovou službu, zabezpečuje varování právnických a fyzických osob v územním obvodu obce s využitím jednotného systému varování.
2	§ 78 odst. 3 písm. g) vodního zákona	Informuje o nebezpečí a průběhu povodně povodňové orgány sousedních obcí a povodňový orgán obce s rozšířenou působností.
3	§ 78 odst. 3 písm. h) vodního zákona	Vyhlašuje a odvolává stupně povodňové aktivity v rámci územní působnosti.
4	§ 78 odst. 3 písm. i) vodního zákona	Organizuje, řídí, koordinuje a ukládá opatření na ochranu před povodněmi podle povodňových plánů a v případě potřeby vyžaduje od orgánů, právnických a fyzických osob osobní a věcnou pomoc.
5	§ 78 odst. 3 písm. j) vodního zákona	Zabezpečuje evakuaci a návrat, dočasné ubytování a stravování evakuovaných občanů, zajišťuje další záchranné práce.
6	§ 78 odst. 3 písm. k) vodního zákona	Zajišťuje v době povodně nutnou hygienickou a zdravotnickou péči, organizuje náhradní zásobování, dopravu a další povodní narušené funkce v území.
Povodňová komise ORP		
7	§ 79 odst. 2 písm. g) vodního zákona	organizuje a řídí hláskou povodňovou službu na území v správním obvodu obce s rozšířenou působností, informuje o nebezpečí a průběhu povodně povodňové orgány sousedních obcí s rozšířenou působností, příslušné správce povodí a Český hydrometeorologický ústav a HZS ČR.
8	§ 79 odst. 2 písm. h) vodního zákona	Organizuje, řídí, koordinuje a ukládá opatření na ochranu před povodněmi podle povodňových plánů, řídí a koordinuje opatření prováděná povodňovými orgány obcí a v případě potřeby vyžaduje od orgánů, právnických a fyzických osob osobní a věcnou pomoc.
9	§ 79 odst. 2 písm. i) vodního zákona	Vyhlašuje a odvolává stupně povodňové aktivity v rámci územní působnosti.
10	§ 79 odst. 2 písm. j) vodního zákona	Využívá pro řízení záchranných prací, pro jejich koordinaci se složkami IZS a pro spojení s místy záchranných prací operační středisko HZS ČR.
11	§ 79 odst. 2 písm. k) vodního zákona	V nutných případech, pokud není svolána povodňová komise kraje, nařizuje po dohodě se správou povodí mimořádné manipulace na vodních dílech nad rámec schválených manipulačních řádů s možným dosahem v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností.
12	§ 79 odst. 2 písm. l) vodního zákona	Spolupracuje v době povodně s povodňovými orgány obcí při zajišťování hygienické a zdravotnické péče, organizuje náhradní zásobování, dopravu a další povodní narušené funkce v území.

Pořadové číslo	Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů (§, odst. písm.)	Uložená opatření
Povodňová komise obce, ORP		
13	§ 78 odst. 3 písm. i) a § 79 odst. 2 písm. h)	Vyžádat od orgánů, právnických a fyzických osob osobní a věcnou pomoc. Kdy se mohou opatření uložit: V průběhu KS povodně.
Povodňová komise obce, ORP a kraje		
14	§ 75 odst. 3	Uložit provádění povodňových zabezpečovacích prací. Kdy se mohou opatření uložit: V průběhu KS povodně, jestli že není správce toku schopný zajistit nebo je nevykonávají subjekty určené povodňovým lánem.
15	§ 77 odst. 7	Činit opatření a vydávat operativní příkazy k zabezpečení ochrany před povodněmi, v odůvodněných případech i nad rámec platných povodňových plánů. Kdy se mohou opatření uložit: V průběhu KS povodně, o uložených úkolech musí ihned uvědomit dotčené subjekty.
16	§ 80 odst. 2 písm. i)	Nařídit mimořádné manipulace na vodních dílech nad rámec schváleného manipulačního řádu. Kdy se mohou opatření uložit: Jedná tak při KS povodni a po konzultaci s dotčenými povodňovými orgány obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu, s dotčenými správci povodí a s povodňovými orgány krajů, jestli mohou být danou mimořádnou manipulací ovlivněny.
17	§ 78 odst. 3 písm. i) a § 79 odst. 2 písm. h)	Vyžádat od orgánů, právnických a fyzických osob osobní a věcnou pomoc. Kdy se mohou opatření uložit: V průběhu KS povodně.
18	§ 77 odst. 5	Vstupovat na cizí pozemky a do objektů za účelem provádění záchranných a zabezpečovacích prací. Kdy se mohou opatření uložit: V průběhu KS povodně.
19	§ 75 odst. 3	Příkazat provádění povodňových zabezpečovacích prací. Kdy se mohou opatření uložit: V průběhu KS povodně, v případě, že správce toku není schopný zajistit.
20	§ 77 odst. 7	Činit opatření a vydávat operativní příkazy k zabezpečení ochrany před povodněmi, v odůvodněných případech i nad rámec platných povodňových plánů. Kdy se mohou opatření uložit: V průběhu KS povodně. O uložených opatřeních musí ihned uvědomit dotčené subjekty.
Povodňová komise kraje		
22	§ 80 odst. 2 písm. i)	Nařídit mimořádné manipulace na vodních dílech nad rámec schváleného manipulačního řádu. Kdy se mohou opatření uložit: V průběhu KS povodně a po konzultaci s dotčenými povodňovými orgány obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu, s příslušnými správci povodí a s povodňovými orgány krajů, v jejichž správním obvodu mohou být touto mimořádnou manipulací dotčeni.

Pořadové číslo	Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů (§, odst. písm.)	Uložená opatření
Povodňová komise obce, ORP, kraje, ÚPK		
23	§ 82-85	<p>Uložit správcům povodí, správcům vodních toků, vlastníkům vodních děl a vlastníkům pozemků a staveb, které se nacházejí v záplavovém území nebo zhoršují průběh povodně realizovat opatření povodňových plánů a zúčastnit se záchranných a povodňových zabezpečovacích prací a poskytnout informace potřebné pro řízení opatření před povodněmi.</p> <p>Kdy se mohou opatření uložit: V průběhu KS povodně.</p>
Zdroj: Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů.		

Příloha F Návrh postupu při hrozbě vzniku a průběhu krizové situace.

Poř. číslo	Zavedená opatření	Kdo zodpovídá	Kdo provádí	Konkrétní postupy k realizaci opatření
1	Provést analýzu hrozby možného vzniku KS povodně.	Povodňová komise obce, ORP, kraje	Povodňová komise obce, ORP, kraje	Monitorovat: <ul style="list-style-type: none"> - velikost území zasaženého KS, - další vývoj hydrometeorologické situace, - činnosti jednotlivých složek IZS v území postiženém KS, - é povodňové úseky vytipovaných krizových toků, - záchranné a zabezpečovací práce, - stav ohrožených vodních děl v průběhu KS, - stavby, které mohou mít vliv na zhoršení KS.
2	Koordinace opatření realizovaných povodňovou komisí obce.	Povodňová komise ORP, kraje	Povodňová komise ORP, kraje	- Vedení a koordinace opatření povodňových komisí obcí.
3	Vyhodnocení efektivity dosud přijatých opatření.	Povodňové komise ORP, kraje	Povodňové komise ORP, kraje	- Analyzování a vyhodnocení současného stavu po uskutečnění přijatých opatření a navrhnutí dalšího postupu.
4	Varování obyvatelstva ohroženého povodní.	Starosta ORP, starosta	Starosta ORP, starosta	- Informování občanů o povodni a o provádění záchranných prací.
5	Svolání členů KŠ ORP.	Tajemník BR ORP	tajemník BR ORP	- Zajistit spojení s členy stálé pracovní skupiny KŠ JčK, <ul style="list-style-type: none"> - poskytnutí informací o situaci, - informování členů BR kraje o situaci.
6	Vyhodnotit vzniklou KS z pohledu současného dopadu na ORP.	Tajemník BR ORP	Povodňová komise ORP	- Soustavné získávání informací a analyzování KS.
7	Připravit nezbytná opatření pro zajištění nouzového přežití postiženého obyvatelstva.	Tajemník BRK, tajemník BRORP,	KÚ OKŘ, HZS kraje, starosta ORP, starosta	-V souladu se vzniklou situací.
8	Svolání KŠ ORP.	Starosta ORP	Tajemník BRK, HZS kraje	- Výběr členů, <ul style="list-style-type: none"> - svolání KŠ ORP, - sdělení místa a času úvodní společné schůze KŠ, - pokyn ke svolání členů.

Poř. číslo	Zavedená opatření	Kdo zodpovídá	Kdo provádí	Konkrétní postupy k realizaci opatření
9	Zahájit činnost KŠ ORP, úvodní společná schůze.	Starosta ORP	Tajemník KŠ, členové KŠ ORP	<ul style="list-style-type: none"> - Projednání a vyhodnocení KS v zasažené oblasti a stanovení způsobu - dodávky potravin, zdravotnické služby, sociální služby, - stanovit činnosti složek IZS, orgánů a organizací, - projednání a následné stanovení činností jednotlivých členů, - přijetí opatření k řešení KS - projednání vyhlášení stavu nebezpečí, - návrh krizových opatření KŠ - stanovit místo a čas dalšího zasedání.
10	Předložit žádost o vyhlášení STAVU NEBEZPEČÍ.	Starosta ORP	Tajemník BR ORP ,složky IZS, správní úřady, obce	<ul style="list-style-type: none"> - Ověření o nutnosti vyhlášení stavu nebezpečí, - průzkum terénu v postižených oblastech, - vypracování dalšího návrhu opatření a postupů k řešení KS.

Zdroj: Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů. Zákon č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů. Směrnice č.6/2004 Městského úřadu Prachatice. Interní dokumentace městského úřadu OPR Prachatice.

Poř. číslo	Zavedená opatření	Kdo zodpovídá	Kdo provádí	Konkrétní postupy k realizaci opatření
Činnosti při vzniku KS				
1	Vyhlásit Stav nebezpečí z příčiny PVR.	Hejtman	KŠ kraje KÚ, HZS kraje	<ul style="list-style-type: none"> - Přizpůsobení vzoru na konkrétní podmínky - uvedení a zveřejnění ve věstníku kraje - kontaktování a následné informování vlády, sekretariátu BRS, MV, MPO a sousedních krajů - informování dotčených správních úřadů s územní působností v zasaženém správním obvodu

Poř. číslo	Zavedená opatření	Kdo zodpovídá	Kdo provádí	Konkrétní postupy k realizaci opatření
2	Zajistit a ověřit připravenost orgánů dotčených územních samospráv (ORP, složek IZS, územních správních úřadů na území kraje a ostatních subjektů kritické infrastruktury).	Vedoucí dotčených úřadů a subjektů KI	Dotčené orgány a subjekty	- Zajištění základních funkcí na dotčeném území v rámci své působnosti.
3	Vyhlásit krizová opatření hejtmána pro zvládnutí KS a zabezpečit samotnou realizaci.	Hejtmán, starosta ORP, obce	KŠ, KÚ, ORP, obce, složky IZS, správní úřady, Panel NNO	- Dle vydaných nařízení, rozhodnut o konkrétních krizových opatření vedených k realizaci zařízení. - zahájení spolupráce s NNO.
4	Podat informace obyvatelstvu dotčeného správního území o vyhlášení STAVU NEBEZPEČÍ a vyhlášených krizových opatřeních	Hejtmán, starosta obce	KŠ, starosta ORP, obce	- Informování obyvatelstva dotčeného správního území o KS, dále o vyhlášených krizových opatřeních přijatých k řešení krizové situace - informování o regulačních opatření (např. dodávky el. energie) - informování o způsobu provedení krizových opatření a možných dopadů.
Zdroj: Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů. Interní dokumentace městského úřadu OPR Prachatice. Interní dokumentace krajského úřadu JČK.				
Pořadové číslo	Zavedená opatření	Kdo zodpovídá	Kdo provádí	Konkrétní postupy k realizaci opatření
Činnost při průběhu KS				
5	Opatření ke zvládnutí PVR.	Hejtmán	KŠ kraje, ORP a jejich prostřednictvím povodňové komise (obcí, ORP a kraje)	- Soustavná činnost předpovědní a hlásné povodňové služby, - vyrozumění a varování odvíjející se od průběhu povodně, - provádění záchranných prací.

Pořadové číslo	Zavedená opatření	Kdo zodpovídá	Kdo provádí	Konkrétní postupy k realizaci opatření
				<ul style="list-style-type: none"> - Zajistit nouzové přežití postiženého obyvatelstva - (nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími prostředky), - zajištění prací vedoucích k ochraně hrází vodních toků a VD.
6	Řízení nouzového přežití obyvatelstva.	Hejtman, starosta ORP	KÚ, HZS, KŠ, ORP, starosta obce, PANEL NNO	<ul style="list-style-type: none"> - Podle požadavků obcí a potřeb postiženého obyvatelstva zajistit nouzové přežití, - v souladu s dopady vzniklé KS vyžádat a zajistit potřeby k přidělení humanitární pomoci ze SSHR, - zajistit dodávky tepla v objektech určených k nouzovému ubytování.
7	Přijmout opatření na ochranu obyvatelstva.	Starosta obce	OÚ, PO a PFO, NNO PANEL, HZS	<ul style="list-style-type: none"> - Zjištění KS v obci, - zabezpečit v maximální možné míře nouzové přežití obyvatel obce, - aktivně vyhledávat osoby ohrožené KS pomocí jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, - uvést do provozu vytípaná místa pro nouzové ubytování (zajištění vytápění objektu...), - informování obyvatel o místech nouzového ubytování podat informace starostovi ORP o současném stavu v obci (zajištění nouzového ubytování) a podat další požadavky související s ochranou obyvatelstva.
8	Zabezpečit nezbytné dodávky.	Hejtman, starosta ORP	KÚ, KŠ kraje, OÚ ORP, KŠ ORP, starosta obce	<ul style="list-style-type: none"> - přijímání a zabezpečování požadavků obcí a orgánů - zajištění nezbytných dodávek u dodavatele

Pořadové číslo	Zavedená opatření	Kdo zodpovídá	Kdo provádí	Konkrétní postupy k realizaci opatření
9	Zajištění evakuace osob.	Starosta obce	Orgány určené k evakuaci	- Především osoby, které se nemohou samovolně evakuovat. Sociální zařízení (postižení, důchodci...),
10	Omezení nebo úplné uzavření zasazených nebo ohrožených zařízení (školy, kulturní objekty, rekreační zařízení...).	Zřizovatel nebo provozovatel příslušného zařízení	Zřizovatel nebo provozovatel příslušného zařízení	- rozhodnutí o přerušení výuky a jiných činností v provozovaných zařízeních, - nutná regulovaná úprava výuky a provozu.
11	Evidovat přechodný pobyt postiženého obyvatelstva.	Starosta ORP, obce	Tajemník BR ORP, starosta ORP	- Vychází ze zpracované dokumentace.
12	Zajišťovat veřejný pořádek a bezpečnost.	Starosta obce	PČR, OÚ, obecní policie, po vyžádání armáda ČR	- řízení dopravy (uzávěrky, odklon, regulace), - zajištění úkonů souvisejících s veřejným pořádkem (při evakuaci, při výdeji humanitární pomoci, zabezpečit evakovanou oblast),
13	Zavedení přidělového systému.	Hejtman	KÚ, KŠ kraje, OÚ ORP, OÚ	- Zavést přidělový systém pro postižené obyvatelstvo a provádět průběžnou kontrolu.
Činnosti vedoucí k ukončení KS				
1	Likvidace škod KS.	Hejtman	KŠ kraje, všechny dotčené orgány a organizace	- Zajištění ochrany zdraví a životů postiženého obyvatelstva při nouzovém přežití, - zajištění zdravotní posttraumatické péče, - zajistit obnovovací práce, - likvidace uhynulých zvířat, - zajištění další humanitární pomoci, - zajištění likvidačních a obnovovacích prací, - zajištění obnovy kanalizačních sítí, - organizování nabídnuté pomoci obyvatelstva

Pořadové číslo	Zavedená opatření	Kdo zodpovídá	Kdo provádí	Konkrétní postupy k realizaci opatření
				<ul style="list-style-type: none"> - vyžádat pomoc u ústředních správních úřadů v souvislosti s výše uvedenými činnostmi, - průběžně informovat obyvatelstvo o všech prováděných opatření (využití dostupných hromadných prostředků).
2	Ukončit krizový stav.	Hejtman	KŠ kraje, KÚ, KŠ ORP, starosta obce, Složky IZS, dotčené orgány a organizace	<ul style="list-style-type: none"> - V případě, že KS skončí dřív, než na dobu na kterou byl vyhlášen, je třeba zjistit stav záchranných a likvidačních prací v jednotlivých KŠ ORP a složek IZS, - zpracování rozhodnutí o ukončení stavu nebezpečí, - zveřejnění rozhodnutí o ukončení stavu nebezpečí, - poskytnutí informací o ukončení dotčeným orgánům a organizacím.
3	Navrácení pohotovostních zásob SSHR.	Hejtman	KÚ, OÚ ORP	-Vrácení zapůjčené pomoci od SSHR.
4	Ukončení činností pro nouzové přežití ubytování evakuovaných osob.	Tajemník BRK	KÚ a všechny dotčené složky IZS, orgány a organizace	<ul style="list-style-type: none"> - Informovat o vrácení ukončení činnosti míst nouzového přežití, - navrácení věcných prostředků, - předání informace o konci KS evakuovanému obyvatelstvu.
5	Závěrečné vyhodnocení KS – zpracování závěrečné zprávy o KS.	Tajemník BRK	KÚ, všechny dotčené složky IZS, orgány a organizace	<ul style="list-style-type: none"> - Zpracování a předložení dílčích zpráv o KS, - vyhodnocení dílčích zpráv a zpracování celkové zprávy pro BRK, - výčet nákladů na řešení KS, - optimalizace a úprava operačního plánu.

Zdroj: Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů. Zákon č. 241/2000 Sb. o hospodářských opatření pro krizové stavy a o změně některých zákonů. Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení). Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. Zákon č. 553/1991 Sb. České národní rady o obecní policii. Vyhláška č.

247/2001 Sb. o organizaci činnosti jednotek požární ochrany. Interní dokumentace městského úřadu OPR Prachatice. Interní dokumentace krajského úřadu JČK.